

Nota van Antwoord

Concept Notitie Reikwijdte en
Detailniveau (NRD)
Nieuwe 380kV-
hoogspanningsverbinding Diemen -
Ens

Datum: 31 augustus 2023

Inleiding

Van 10 maart tot en met 20 april 2023 heeft de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) met betrekking tot de verkenning naar een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen en Ens ter inzage gelegen. De concept-NRD is de onderzoeksagenda voor het opstellen van een Milieu Effect Rapport (MER) en een Integrale Effect Analyse (IEA). In beide rapporten worden de verschillende te onderzoeken tracé-alternatieven beoordeeld op tal van aspecten. In de concept-NRD worden zowel de te onderzoeken tracé-alternatieven als de aspecten waarop deze worden beoordeeld, beschreven.

Iedereen kon op de concept-NRD reageren door het indienen van een zienswijze. Doel van het ophalen van deze zienswijzen is om alle belanghebbenden en belangstellenden de mogelijkheid te geven hun reactie te geven op de onderzoeksvoorstellen. Door iedereen te laten meedenken, verbetert de kwaliteit van de te maken ruimtelijke keuzes. In totaal zijn er ruim 600 zienswijzen binnengekomen. Het ministerie van EZK en TenneT bedanken alle indieners voor de geleverde input en het meedenken in dit project.

De ingediende zienswijzen hebben tot een aantal wijzigingen in de concept-NRD geleid. Ook hebben ze informatie opgeleverd voor het MER en de IEA. De belangrijkste wijzigingen die doorgevoerd zijn in het tweede concept van de NRD betreffen de te onderzoeken tracé-alternatieven. Op grond van de zienswijzen is ervoor gekozen om een aantal extra te onderzoeken tracéverbindingen aan de onderzoeksagenda toe te voegen. Er is voor gekozen om op dit moment nog geen te onderzoeken tracés te laten afvallen, om zo uitgebreid mogelijk in beeld te brengen welke ruimtelijke (on)mogelijkheden er zijn voor de nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding. Pas in de volgende fase vallen er onderzoekstracés af, op basis van de informatie die in het MER en IEA staat. Aan de regionale overheden wordt dan gevraagd een advies te geven over het tracé dat hun voorkeur heeft.

Tijdens de terinzagelegging organiseerden EZK en TenneT vijf inloopbijeenkomsten, in de gemeenten Almere, Dronten, Lelystad, Muiderberg en Noordoostpolder. Daarnaast organiseerde de gemeente Zeewolde zelf een bijeenkomst, in overleg met EZK en TenneT. Belangstellenden konden informatie krijgen, vragen en reacties geven. De bijeenkomsten werd door ruim 360 bezoekers bezocht.

Hoe vind ik mijn ingediende reactie terug?

In een bijlage bij de Nota van Antwoord, de inspraakbundel, zijn alle zienswijzen geanonimiseerd opgenomen. In deze bundel kunt u zien welk registratienummer uw zienswijze gekregen heeft. In de tabel in deze Nota van Antwoord vindt u het registratienummer van uw inspraakreactie terug. Gezien het grote aantal zienswijzen dat binnengekomen is, hebben we ervoor gekozen de meest gestelde vragen of opmerkingen één keer te beantwoorden, via een thematische beantwoording. In de tabel staat per zienswijze aangegeven of de zienswijze thematisch beantwoord is en/of individueel. Bij de individuele beantwoording vindt u een samenvatting van de ingediende reactie en een antwoord op de ingediende reactie.

In veel van de ingediende reacties wordt aangegeven dat men graag op de hoogte gehouden wordt over de verkenning. Meer informatie is te vinden op de website van de Rijksdienst Voor Ondernemend Nederland (RVO), die het ministerie van EZK ondersteunt, en TenneT: www.rvo.nl/diemen-ens en www.tennet.eu/diemen-ens. Op de website van TenneT kunt u zich ook abonneren op een nieuwsbrief over het project.

Gebruikte afkortingen

EZK	Ministerie van Economische Zaken en Klimaat
BZK	Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties
IEA	Integrale Effect Analyse
MER	Milieueffectrapport
MKPB	Maatschappelijke Kostenprijsbepaling
NRD	Notitie Reikwijdte en Detailniveau
V&P	Voornemen en voorstel Participatie
VKA	Voorkeursalternatief te bepalen tracé (voorkeurstracé)

Thematische beantwoording

In de binnengekomen zienswijzen zitten veel vragen en opmerkingen die betrekking hebben op algemene aspecten die komen kijken bij de verkenning voor een nieuwe hoogspanningsverbinding. Uit de zienswijzen hebben wij dertien thema's gehaald die vaak terugkomen en met een breed toegelichte reactie beantwoord kunnen worden. Deze beantwoording is te vinden in onderstaande tabel.

1. Zienswijzen voor óf tegen één of meerdere onderzoeksalternatieven
Meerdere indieners hebben vanuit hun belang een standpunt vóór of juist tegen één of meerdere alternatieven ingebracht. We staan aan het begin van het onderzoek naar de effecten van de verschillende onderzoeksalternatieven en een keuze voor één van de onderzoeksalternatieven is daarom op dit moment nog niet aan de orde. Alle onderzoeksalternatieven die in het tweede concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) zijn opgenomen, worden het komende jaar verder uitgewerkt en op effecten onderzocht. Onder deze effecten vallen niet alleen milieueffecten, maar ook techniek, kosten, toekomstvastheid en ruimtelijke kwaliteit. Die effecten worden in een integrale effectanalyse (IEA) met elkaar vergeleken. Op basis van de IEA wordt aan de regionale overheden gevraagd een advies te geven over een voorkeurstracé, dat wil zeggen: het tracé dat – na nadere uitwerking en formele besluitvorming - in gebruik genomen wordt. De minister voor Klimaat en Energie bepaalt, in overleg met de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, op basis van het advies van de regionale overheden, de integrale effectanalyse en de informatie uit het participatieproces welk alternatief gerealiseerd wordt. Dit hoeft niet in zijn geheel één van de alternatieven te zijn. Het kan ook zijn dat een combinatie van tracédelen van verschillende onderzoeksalternatieven de voorkeur heeft. Het maken van een keuze voor één van de onderzoeksalternatieven is op dit moment in het proces dus niet aan de orde.
2. Zienswijzen over tracering/route van de onderzoeksalternatieven
In diverse zienswijzen zijn nieuwe onderzoeksalternatieven of aanpassingen op de beschreven onderzoeksalternatieven aangedragen. Deze zijn aangedragen met de bedoeling om bijvoorbeeld woningen, natuur of recreatiegebieden te vermijden, te bundelen met bestaande infrastructuur of de onderzoeksalternatieven te verbinden. De suggesties zijn, indien mogelijk en relevant, meegenomen in het nieuwe voorstel voor onderzoeksalternatieven, zoals dat in het tweede concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is beschreven. Zoals beschreven in de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept-NRD) is vanuit drie invalshoeken tot de routes van de onderzoeksalternatieven gekomen: ruimtelijke kwaliteit, fysieke leefomgeving en techniek. De onderbouwing voor de ligging van de routes van de onderzoeksalternatieven is uitgebreid beschreven in de Notitie onderzoeksalternatieven (NOA), een bijlage bij de concept-NRD (zie NOA hoofdstuk 7 en 8). In onderstaande alinea's wordt ten aanzien van de voorstellen uit de zienswijzen inhoudelijk stilgestaan bij mogelijk conflicterend ruimtegebruik, bundeling met bestaande weg- en energie-infrastructuur en ten slotte het verbinden van delen van onderzoeksalternatieven. <i>Ruimtelijke functies</i> In het projectgebied liggen veel woon- en werklocaties, er staan veel windmolens en er is veel weg- en spoorinfrastructuur aanwezig. Daarnaast zijn er diverse plannen voor toekomstige ruimtelijke ontwikkelingen. In en om het projectgebied liggen ook beschermde natuurgebieden en andere waardevolle gebieden waar rekening mee moet worden gehouden. In deze fase worden alleen harde belemmeringen echt uitgesloten als mogelijke locatie voor een nieuwe hoogspanningsverbinding. De harde belemmeringen zijn grote concentraties van woningen, het militaire zendveld en het vliegveld bij Lelystad. Naast de harde belemmeringen zijn er in het

zoekgebied nog tal van andere ruimtelijke belemmeringen waar de realisatie van een nieuwe hoogspanningsverbinding conflicteert met andere functies, zoals windturbineparken of gebieden waar gemeenten toekomstplannen hebben. Deze gebieden worden echter niet op voorhand uitgesloten, maar gaan mee in de MER-onderzoeken en de Integrale Effect Analyse. Op basis van de IEA wordt aan de regionale overheden gevraagd een advies te geven over een voorkeurs tracé, dat wil zeggen: het tracé dat – na nadere uitwerking en formele besluitvorming - in gebruik genomen wordt. De minister voor Klimaat en Energie bepaalt, in overleg met de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening, op basis van het advies van de regionale overheden, de integrale effectanalyse en de informatie uit het participatieproces welk alternatief gerealiseerd wordt.

Alle belemmeringen worden behandeld in de Notitie Onderzoeksalternatieven (NOA) (zie NOA hoofdstuk 4.2, pagina 29-31).

Bundeling en combinatie met bestaande energie-infrastructuur

Een belangrijk uitgangspunt voor de tracering is de Nationale Omgevingsvisie (NOVI). De NOVI is de beleidsvisie van het rijk op de leefomgeving. Een uitgangspunt in de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is dat nieuwe 380kV-verbindingen zoveel als mogelijk en zinvol, gebundeld of gecombineerd worden met bestaande infrastructuur. Bundelen is het parallel aan een bestaande 380kV of 150kV-verbinding aanleggen van de nieuwe verbinding. Bij combineren worden verbindingen in dezelfde masten gerealiseerd, bijvoorbeeld een 380kV-verbinding en een 150kV-verbinding in één mast. Het combineren van de bestaande 380kV-verbinding met de nieuwe 380kV-verbinding is voor de verbinding tussen Diemen en Ens niet mogelijk, omdat de huidige en de nieuwe 380kV-verbindingen beide onderdeel uitmaken van de landelijke ring. De verbindingen zijn elkaars back-up bij uitval of storingen en moeten daarom onafhankelijk van elkaar functioneren (zie NOA hoofdstuk 5.2, pagina 42).

Bundeling met bestaande weginfrastructuur

In de zienswijzen zijn voorstellen binnengekomen voor bundeling met de A6, A27 en N701. Bij de ontwikkeling van de onderzoeksalternatieven is bekeken waar zoveel als mogelijk en zinvol gebundeld kan worden met de bovenregionale weginfrastructuur, waarbij ook rekening gehouden is met andere belemmeringen in het gebied. Zo volgt onderzoeksalternatief paars zoveel mogelijk de A6. Langs de A27 is een verbindingsstuk toegevoegd. Daardoor ontstaat de mogelijkheid om delen van onderzoeksalternatieven met elkaar te combineren om zodoende tot een optimaal Voorkeursalternatief (VKA) te kunnen komen. Verdere bundeling met de A27 is vanwege ruimtelijke belemmeringen geen onderdeel van de onderzoeksalternatieven. Bundeling met de N701 is niet mogelijk, omdat de masten buiten de zogenoemde beschermingszone van de dijk (circa 200 meter uit het hart van de dijk) geplaatst moeten worden.

Verbinden van delen van onderzoeksalternatieven

Ten slotte zijn zienswijzen binnengekomen over het verbinden van delen van onderzoeksalternatieven. Hierbij volgt de nieuwe verbinding niet in zijn volledigheid een onderzoeksalternatief, maar bijvoorbeeld vanaf Lelystad een ander onderzoeksalternatief. Dit is zeker mogelijk; het voorkeursalternatief kan een combinatie zijn van delen van de alternatieven.

De onderzoeksalternatieven in de concept-NRD zijn nog geen concrete tracés: de onderzoeksalternatieven zijn globaal ingetekend op de kaart. Dit betekent dat een onderzoeksalternatief in de concept-NRD indicatief de route aangeeft en nog geen afgebakende ruimte op de kaart. Een verdere uitwerking vindt plaats als eerste stap voor het milieueffectrapport (MER) en de integrale effectanalyse (IEA). De zienswijzen op de concept-NRD

helpen bij deze verdere uitwerking. De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van de onderzoeksalternatieven of van de NRD.

3. Voorstellen voor andere oplossingen dan een hoogspanningsverbinding

Er zijn in meerdere zienswijzen alternatieven voor de aanleg van een 380kV-hoogspanningsverbinding aangedragen (zoals batterijen, waterstof, vraagflexibiliteit van industrie, enzovoorts). Deze alternatieven zijn, voorafgaand aan het voornemen, onderzocht. Uit dit onderzoek is gebleken dat óók bij inzet van deze alternatieven de aanleg van een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding nodig is om in de nabije toekomst aan de energievraag te kunnen voldoen (zie concept-NRD hoofdstuk 2.4, pagina 22 en 23). Het is dus niet mogelijk om de aanleg van een nieuwe 380kV-verbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens te voorkomen door (meer) in te zetten op alternatieven.

4. Zienswijzen over een ondergrondse hoogspanningsverbinding

Nieuwe hoogspanningsverbindingen in het landelijke transportnetwerk met een spanning van 220 kV en meer worden in beginsel bovengronds aangelegd. Op basis van een integrale afweging op projectniveau kan – voor zover dit uit oogpunt van leveringszekerheid verantwoord is – in bijzondere gevallen, met name voor kortere trajecten, ondergrondse aanleg worden overwogen. De nieuwe 380kV hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens zal, net als de huidige 380kV-hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens, onderdeel uitmaken van dit landelijke 380kV-transportnetwerk, de hoofdstructuur van het Nederlandse en Europese elektriciteitsnetwerk (zie Notitie onderzoeksalternatieven (NOA) hoofdstuk 5.1, pagina 37 tot 41). Dit betekent dat het goed functioneren van deze verbindingen essentieel is voor de leveringszekerheid op het landelijke en het Europese hoogspanningsnetwerk. Als een hoogspanningsverbinding op het landelijke 380kV-netwerk uitvalt (door storing of calamiteiten) heeft dit onacceptabele gevolgen voor het landelijke en Europese netwerk en kunnen delen van Nederland en Europa zonder stroom komen te zitten. Daarom moet het risico op uitval zo klein mogelijk zijn. Bij het ondergronds brengen van 380kV-verbindingen is het risico op storingen groter en is ook het opsporen en oplossen van de verstoringen vele malen moeilijker dan een bovengrondse verbinding. Daarom is het uitgangspunt dat 380kV-verbindingen op het landelijk transportnet bovengronds gerealiseerd worden (zie NOA hoofdstuk 5.2, pagina 42).

Voor de nieuwe en bestaande 380kV hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen en Ens geldt extra dat altijd één van de verbindingen bovengronds moet blijven, dit omdat zij ook onderdeel zijn/worden van de landelijke ring. Dit is een cruciaal onderdeel van ons netwerk. Indien een dergelijke verbinding uitvalt, kan dat zeer grote gevolgen hebben voor het hele Nederlandse en zelfs het Europese net. Een dergelijk risico is niet acceptabel en moet in genoemde cruciale verbindingen vermeden worden. Daarom dient minimaal een van deze twee verbindingen altijd bovengronds uitgevoerd te zijn.

Bij de verbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens kan alleen voor kortere trajecten, waar de ruimtelijke inpassing bovengronds echt niet mogelijk is, worden onderzocht of een ondergrondse aanleg daar technisch mogelijk en verantwoord is. Dit kan over een maximale lengte van circa 10 kilometer tussen twee hoogspanningsstations.

In de zienswijzen wordt een aantal keer benoemd dat de verbinding tussen Beverwijk en Bleiswijk voor een grotere afstand ondergronds is aangelegd. Dit is mogelijk, omdat die verbinding geen onderdeel uitmaakt van de landelijke 380kV-ring en daarmee ook geen onderdeel is van de hoofdstructuur van het Nederlandse en Europese netwerk. De hoogspanningsverbinding verbindt de hoogspanningsstations Beverwijk, Vijfhuizen en Bleiswijk met elkaar. Tussen de hoogspanningsstations Beverwijk en Vijfhuizen is er op 3 plaatsen een ondergrondse verbinding toegepast van totaal ongeveer 8 km en tussen de hoogspanningsstations Vijfhuizen en Bleiswijk is er op 1 plaats een ondergrondse verbinding toegepast van ongeveer 1 km. Hiermee voldoet deze

verbinding aan de uitgangspunten. De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van de NRD.

5. Zienswijzen over gezondheidseffecten door elektromagnetische straling

In veel zienswijzen worden zorgen geuit over mogelijke gevolgen voor de volksgezondheid van inwoners door magneetvelden in de nabijheid van hoogspanningsverbindingen. De Gezondheidsraad heeft geconcludeerd dat er aanwijzingen zijn voor een oorzakelijk verband tussen magneetvelden en leukemie. Het is echter niet zeker of magneetvelden leukemie veroorzaken. Uit voorzorg worden er sinds 2005 maatregelen getroffen om in nieuwe situaties de blootstelling van burgers aan magneetvelden van hoogspanningslijnen zo veel mogelijk te voorkomen: het voorzorgbeleid (zie concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) hoofdstuk 4.2.5, pagina 47). Dit beleid is per april 2023 aangepast. Kortgezegd houdt dit voorzorgbeleid in dat zo veel als redelijkerwijs mogelijk is, voorkomen moet worden dat burgers (volwassenen en kinderen) langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden die afkomstig zijn van elektriciteitsinfrastructuur. TenneT volgt dit advies. Bij nieuwe hoogspanningslijnen wordt het magneetveld door technische maatregelen zo veel mogelijk beperkt. In het milieueffectrapport (MER) wordt bekeken of en hoeveel gevoelige bestemmingen (bijv. woningen, scholen, crèches, kinderopvangplaatsen) binnen de magneetveldzone liggen (zie concept NRD tabel 4.1, pagina 32). Bij de keuze en de uitwerking van het tracé van de hoogspanningslijn wordt zo veel als redelijkerwijs mogelijk is, vermeden dat gevoelige bestemmingen in de nabijheid van de hoogspanningslijn liggen.

Voor andere ziekten en aandoeningen is er nooit een relatie geconstateerd met (magneetvelden van) hoogspanningslijnen. De genoemde zorgpunten over mogelijke gezondheidseffecten komen bij het thema Omgeving in de Integrale Effect Analyse (IEA) aan de orde. De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van de NRD.

6. Zienswijzen over geluidseffecten

Hoogspanningsverbindingen kunnen geluidseffecten veroorzaken. Er kan sprake zijn van windfluiten en vooral bij vochtige weersomstandigheden kan een knetterend geluid optreden door elektrische ontladingen (coronageluid). Dit gebeurt rondom geleiders die oneffenheden vertonen. Er is voor coronageluid en windfluiten, anders dan voor bijvoorbeeld industrie-, spoor- of wegverkeerslawaai, in Nederland en ook internationaal geen (wettelijk) toetsingskader voorhanden. In de aanlegfase kan sprake zijn van geluidhinder als gevolg van heiwerkzaamheden en vrachtverkeer.

Als gevolg van de uitbreidingen van de hoogspanningsstations worden mogelijk transformatoren verplaatst of er worden transformatoren bijgeplaatst. Deze hebben een effect op de maximale (piek) geluidsniveaus. De toetsing aan wettelijke geluidnormen gebeurt, na de keuze van een voorkeursalternatief, in het project-MER. De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van de NRD.

Voor verdere informatie over geluid bij hoogspanningsverbindingen en hoogspanningsstations verwijzen wij u naar de website van TenneT: [Geluid \(tennet.eu\)](https://www.tennet.eu/geluid).

7. Zienswijzen rond gevolgen voor de natuur (effecten voor flora en fauna)

Binnen het studiegebied bevinden zich diverse (beschermde) natuurgebieden (o.a. Natura 2000, Natuurnetwerk Nederland) en beschermde dier- en plantensoorten. De gevolgen van de realisatie van een hoogspanningsverbinding op de natuurgebieden en –waarden worden het komende jaar onderzocht in het milieueffectrapport (MER). De effecten op natuur worden breed onderzocht om op die manier het maken van een keuze voor een van de onderzoeksalternatieven zo goed mogelijk te kunnen doen (zie ook Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) tabel 4.1, pagina 42). Daarnaast kan worden aangegeven dat voor het thema natuur in de fase van het concept-NRD al enkele analyses zijn uitgevoerd. Zo is er een vooronderzoek uitgevoerd naar de kansrijkheid van

onderzoeksalternatieven binnen de Natura 2000-gebieden. Hieruit komt naar voren dat niet met zekerheid te stellen is dat bepaalde onderzoeksalternatieven niet uitvoerbaar zijn. Dit hangt ook af van de specifieke natuurdoelstellingen per gebied en of de nadelige effecten kunnen worden verminderd, dan wel gecompenseerd. Daarom worden alle onderzoeksalternatieven in het MER als volwaardig onderzoeksalternatief onderzocht.

In het MER wordt op basis van beschikbare informatie gekeken naar de effecten die onderscheidend (kunnen) zijn bij het maken van keuzes voor een tracé of stationslocatie. Er is dan nog geen concreet ontwerp van de verbinding of stations beschikbaar. In de planuitwerkingsfase (in het project-MER) is formele toetsing aan wet- en regelgeving noodzakelijk. Dan wordt onderzocht of er mitigatie en/of compensatie van natuurwaarden nodig is. De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van de NRD.

8. Zienswijzen over effecten op en inpassing in het landschap

Aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding heeft ontegenzeggelijk impact op het landschap en de belevingswereld van het gebied waar de verbinding komt te staan. Daarom is het van groot belang dat er een zorgvuldige afweging en keuzes worden gemaakt. Om die afweging zo goed mogelijk te kunnen maken wordt gebruik gemaakt van en getoetst aan traceringsprincipes vanuit ruimtelijke kwaliteit. Het ruimtelijk kwaliteitskader (bijlage 1 van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD)) bevat traceringsprincipes die mede gebruikt zijn om te komen tot de onderzoeksalternatieven (zie Notitie onderzoeksalternatieven (NOA) hoofdstuk 3, pagina 21-26). In de integrale effectanalyse (IEA) wordt getoetst in hoeverre de onderzoeksalternatieven passen binnen de eerder geformuleerde traceringsprincipes vanuit ruimtelijke kwaliteit. Daarnaast vindt in het milieueffectrapport een beoordeling plaats van de effecten van de nieuwe verbinding op het landschap. Gekeken wordt naar de effecten op tracéniveau (het hoogspanningstracé als geheel) en naar lijnniveau (de invloed van de nieuwe verbinding als nieuwe of extra lijn in het landschap). De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van de NRD.

9. Zienswijzen over het beoordelingskader

In de zienswijzen zijn diverse suggesties gedaan voor criteria in het beoordelingskader van het milieueffectrapport (MER). Veel suggesties komen overeen met de criteria die al in het beoordelingskader staan.

Een aspect wat niet in het beoordelingskader is benoemd, en wat in meerdere zienswijzen naar voren komt, is horizonvervuiling. Horizonvervuiling of verlies van uitzicht is geen milieueffect en wordt niet onderzocht in het MER. In de IEA worden bij het thema 'Omgeving' wel relevante omgevingsvraagstukken beschreven die onderscheidend kunnen zijn voor de keuze van een voorkeursalternatief. Dit zijn aandachtspunten en zorgen die bij de omgeving leven, maar die geen plek hebben in bijvoorbeeld het MER. Horizonvervuiling wordt, als aandachtspunt, benoemd in de IEA en maakt daarmee onderdeel uit van de alternatievenafweging door de ministers.

Daarnaast zijn vragen ontvangen over de wegingsfactor van de beoordelingscriteria en welke criteria of thema's 'zwaarder' meewegen in de keuze tot een voorkeursalternatief. In de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (concept NRD) is beschreven dat er geen weging wordt toegekend aan de beoordelingscriteria (zie concept NRD hoofdstuk 4.3, pagina 48). Het is aan de ministers de afweging tussen alle belangen te maken bij het kiezen van het voorkeursalternatief. De ministers vragen hiervoor om een advies van de regionale overheden. De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van de NRD.

10. Zienswijzen over nut en noodzaak

De nut en noodzaak van de nieuwe 380kV-verbinding is beschreven in de Notitie Onderzoeksalternatieven (NOA) (zie NOA hoofdstuk 1.3 en 1.4, pagina 10 - 13). Het Nederlandse elektriciteitsnetwerk moet aangepast en uitgebreid worden om alle ontwikkelingen rondom de

energietransitie blijvend te kunnen faciliteren. Zo worden bestaande verbindingen geschikt gemaakt voor meer transportcapaciteit, worden nieuwe verbindingen aangelegd en worden meer hoogspanningsstations gebouwd. Hiermee kan het transport van elektriciteit door Nederland en de afvoer van en doorstroming op 'onderliggende' regionale (110kV en 150kV) elektriciteitsnetten worden gegarandeerd en verbeterd. TenneT draagt hiervoor de verantwoordelijkheid en is wettelijk verplicht om de leveringszekerheid te waarborgen. Uit berekeningen blijkt dat er rond het jaar 2030 onvoldoende capaciteit is op de verbinding Diemen, Lelystad en Ens. Om de leveringszekerheid te waarborgen, is het noodzakelijk om de capaciteit van dit traject uit te breiden. Een verdere capaciteitsvergroting op de bestaande 380kV-verbinding is niet mogelijk. Daarom is een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding nodig tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van de NRD.

11. Zienswijzen over effecten op waarde van of schade aan woningen en bedrijfsvoering

Het is begrijpelijk dat betrokkenen willen weten of de aanleg van een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding kan leiden tot een waardedaling van woningen of nadelige effecten op de bedrijfsvoering. In deze fase van de planvorming is nog onbekend waar dit aan de orde kan zijn. Na het doorlopen van de ruimtelijke procedure (het projectbesluit onder de nieuwe omgevingswet), kan een verzoek tot planschade ingediend worden. Betrokkenen worden hier later over geïnformeerd. De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van de NRD.

12. Zienswijzen over kaartmateriaal en informatiebronnen

Voor het kaartmateriaal en informatiebronnen wordt gebruik gemaakt van openbare bronnen (bijvoorbeeld de informatie die in te zien is op websites en kaartbanken van provincies en gemeenten). De betrokken gemeenten en provincies hebben documenten en kaartmateriaal aangeleverd om een zo volledig mogelijk beeld te hebben van alle aanwezige functies en waarden in het gebied. Ook de toekomstige ontwikkelingen (bijvoorbeeld woningbouw, natuur, bedrijventerreinen) die op dit moment nog niet gerealiseerd zijn, maar met zekerheid wel gerealiseerd worden, worden in beeld gebracht. Daarnaast zijn er ontwikkelingen die nog niet helemaal zeker zijn, of waarvoor nog geen locatie vaststaat. Deze worden waar mogelijk wel meegenomen bij het beoordelen van effecten, maar hebben niet dezelfde status als ontwikkelingen die al vaststaan (zie NOA hoofdstuk 4.2.1, pagina 29 - 30 en NRD hoofdstuk 4.1, pagina 39 - 40).

In de projectatlas, die gebruikt wordt om reacties op de onderzoeksalternatieven te verzamelen, was sprake van verouderd kaartmateriaal. Hierop kwam in sommige gebieden de huidige stand van zaken niet goed in beeld. Het beeldmateriaal dat was gebruikt stamde uit 2021, omdat de satellietfoto uit 2023 nog niet beschikbaar is. We gebruiken in de projectatlas de meest actuele satellietbeelden die beschikbaar zijn. De projectatlas wordt niet gebruikt voor het ruimtelijk inpassen van de nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding. Voor de ruimtelijke inpassing van de nieuwe verbinding worden de meest actuele plankaarten gebruikt. Indieners van zienswijzen hoeven dus niet bevreesd te zijn dat actuele ontwikkelingen niet meegenomen worden bij de inpassing van de hoogspanningsverbinding. De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van de NRD.

13. Zienswijzen over communicatie

Bij elke fase wordt bekeken welke communicatiemiddelen het beste passen bij de betreffende fase. Gezien de omvang van het gebied is het versturen van brieven nu bijvoorbeeld niet passend bevonden. De wijze van het betrekken en informeren van de omgeving voor de volgende fase is beschreven in het voorstel voor participatie (Participatieplan voor de nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens). Voor de publicatie van de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) zijn meerdere communicatiekanalen ingezet om de omgeving zo goed als mogelijk te informeren en te betrekken. Voorbeelden hiervan zijn sociale media en

gemeentelijke communicatiekanalen. De wijze van communicatie wordt steeds gericht, doordat de uitwerking steeds concreter wordt. De zienswijzen geven geen aanleiding tot aanpassing van de NRD.

Individuele beantwoording

Bepaalde zienswijzen kunnen niet beantwoord worden met een thematische reactie. Daarom is per zienswijze gekeken welke punten een eigen antwoord nodig hebben. In onderstaande tabel zijn alle zienswijzen opgenomen. Wanneer een zienswijze met thematisch wordt beantwoord, verwijzen wij onderstaand naar het nummer van het thematische antwoord. Wanneer uw zienswijze individueel beantwoord is, vindt u het antwoord in de tabel onder het nummer van uw zienswijze.

In de inspraakbundel zaten ook 'lege' zienswijzen: dit waren zienswijzen waarin bijvoorbeeld geen reactie werd gegeven, een pro forma zienswijze zonder nadere inhoud/nazending of alle vragen met ja of nee werden beantwoord zonder verdere toelichting. Dit betrof zienswijzen 486, 514, 592, 609, 634, 670, 678, 691, 721, 807, 1039 1117, 1140, 1144 en 1145. Deze zijn in onderstaande tabel opgenomen, maar gezien de inhoud is er geen antwoord op gegeven.

Overzicht zienswijzen

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
438	Thema antwoord	-		Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
441	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	441_01	Indiener verzoekt, wanneer de hoogspanningslijn over water gaat, de geleiders (kabels) op minimaal 35 meter hoogte te hangen, zodat schepen hier geen hinder van hebben.	Wanneer de nieuwe verbinding over water gaat wordt in het kader van veiligheid rekening gehouden met de hoogtevereisten die gelden vanuit Rijkswaterstaat.
		441_02	Eventuele masten in het water moeten 's nachts goed verlicht worden.	Wanneer de nieuwe verbinding over water gaat, wordt deze, waar noodzakelijk conform de richtlijnen van Rijkswaterstaat, vanuit veiligheidsoverwegingen verlicht.
443	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
444	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 3.
	Individueel antwoord	444_01	Indiener verzoekt om de risico's op het omvallen van masten in beeld te brengen.	Bij het ontwerpen, realiseren en amoveren van masten wordt inderdaad rekening gehouden met mogelijke risico's die gepaard gaan met het eventueel omvallen van masten. Om het risico op omvallen zoveel mogelijk te beperken worden strenge veiligheidseisen en –richtlijnen toegepast. Hierdoor komt het zelden tot niet voor dat een hoogspanningsmast omvalt. Om de risico's zoveel mogelijk te beperken wordt bij de plaatsing van masten ook rekening gehouden met de zogenaamde omvalafstand tot

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				(woon)bebouwing of andere objecten zoals wegen, buisleidingen etc. (zie NOA: paragraaf 5.2, pagina 35).
445	Thema antwoord	-		Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 8.
	Individueel antwoord	-		Niet van toepassing
446	Thema antwoord	-		Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-		Niet van toepassing
447	Thema antwoord	-		Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 7.
	Individueel antwoord	-		Niet van toepassing
448	Thema antwoord	-		Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-		Niet van toepassing
449	Thema antwoord	-		Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-		Niet van toepassing
450	Thema antwoord	-		Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-		Niet van toepassing
451	Thema antwoord	-		Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4.
	Individueel antwoord	-		Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
452	Thema antwoord	-		Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-		Niet van toepassing
453	Thema antwoord	-		Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-		Niet van toepassing
454	Thema antwoord	-		Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	-		Niet van toepassing
455	Thema antwoord	-		Niet van toepassing
	Individueel antwoord	455_01	Indiener vraagt of er rond transformatorstations weer bosjes geplaatst kunnen worden, als deze vergroot worden. In het verleden waren deze bosjes er ook. Deze zijn echter gekapt.	We nemen uw suggestie mee in de verdere uitwerking van de aanpassing van hoogspanningsstations als gevolg van de realisatie van de nieuwe verbinding. Voor de ruimten rondom de hoogspanningsstations waar geen hoogspanningslijnen lopen, gaan we kijken of we inderdaad bosjes kunnen plaatsen. Recht onder bovengrondse hoogspanningslijnen is hoog opgaande beplanting echter niet mogelijk.
456	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
457	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
458	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
459	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
460	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 3 en 7.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
462	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
463	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 5.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
465	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4 en 7.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
468	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
470	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 5.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
472	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
473	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5 en 7.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
474	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
475	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
477	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
478	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
479	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5 en 7.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
480	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 7.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
481	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
482	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 7.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
483	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
484	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
486	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5 en 8.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
487	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 11.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
488	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5, 7 en 10.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
489	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 4.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
491	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
492	Thema antwoord			Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
493	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
494	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
495	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
496	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
497	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
498	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
499	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
500	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
501	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
502	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
504	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
505	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
506	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
507	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
508	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 7 en 11.
	Individueel antwoord	508_01	Indiener wijst op belang toerisme en watersport langs de randmeren en doorsnijding van het Wolderwijd.	De effecten van de tracé-alternatieven op toerisme en watersport gaan we onderzoeken in het kader van het MER en de IEA. In het tweede concept van de NRD dat nu ter inzage ligt, is ook een oranje tracédeel toegevoegd die de kustlijn vermijdt, maar ten zuiden van de N305 loopt, waarbij het tracé minder met toerisme en watersport conflicteert.
509	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
510	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
511	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
512	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 5 en 7.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
513	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
514	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
515	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4, 5, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
516	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7, 9 en 12.
	Individueel antwoord	516_01	Indiener vraagt aandacht voor de effecten op het woonklimaat, mede vanwege de interferentie met windturbines	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
517	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
518	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
519	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5 en 7.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
520	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
521	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
522	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	522_01	Indiener vindt de toegankelijkheid van het indienen van een zienswijze zeer beperkt en daardoor oneerlijk. Hierdoor is volgens indiener de kans op een mast in de buurt van lager opgeleiden of anderstaligen het grootst.	Juist toegankelijkheid vinden wij belangrijk en daarom is het mogelijk om op meerdere wijzen een zienswijze in te dienen. Zo was er tijdens de inloopavonden een notulist aanwezig, zodat ook mondeling een zienwijze ingediend kon worden. Daarnaast kon het digitaal, telefonisch en per post. Overigens is het niet zo dat enkel op basis van het aantal ingediende zienswijzen een voorkeurstracé bepaald wordt. In het MER en de Integrale Effect Analyse worden de onderzoeksalternatieven op tal van aspecten beoordeeld en met elkaar vergeleken. Al deze informatie is relevant voor de keuze van het voorkeurstracé.
523	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
524	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 5.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
525	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 3 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
526	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 3 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
527	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5, 7 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
528	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 3 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
529	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5, 9 en 13.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
531	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 3, 4, 5, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
532	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5 en 7.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	532_01	Indiener verzoekt om 'stress voor bewoners' toe te voegen als milieueffect om te onderzoeken.	Over de mate waarin omwonenden stress ondervinden van een nieuwe hoogspanningsverbinding is geen representatief onderzoek beschikbaar. Daarnaast is het geen milieueffect. In het MER en de Integrale Effect Analyse wordt wel rekening gehouden met het aantal woningen en bedrijven dat in de nabijheid van de onderzoekstracés ligt.
		532_02	Indiener vraagt of de informatie over het gehele proces toegankelijk wordt gemaakt.	Informatie over het project wordt gedeeld op de websites van TenneT (www.TenneT.eu/diemen-ens) en RVO (www.rvo.nl/diemen-ens). Daarnaast zijn er diverse andere manieren waarop wordt gecommuniceerd over het project. Dit is terug te vinden in het 'Participatieplan voor de nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens Fase: van concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau naar voorkeursalternatief'.
533	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
534	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
535	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
536	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 3, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
537	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
538	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 8 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
539	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
540	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 3, 5 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
541	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
542	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
543	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
544	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5, 7, 8 en 11.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
545	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
546	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
547	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 3 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
548	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
549	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
550	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	550_01	Indiener vraagt zich af of een alternatief zoals meerdere ondergrondse verbindingen met een lager spanningsniveau bekeken is om het knelpunt op te lossen.	Nee, dit is niet bekeken. Dit hangt samen met de opzet van het Nederlandse elektriciteitsnet. Het 380kV-netwerk is bedoeld voor het transport van grote vermogens en vormt het kernnetwerk in Nederland. De lagere spanningsniveaus zijn niet geschikt om grote vermogens te transporteren. Daarom zijn meerdere verbindingen met een lagere

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				capaciteit geen alternatief voor een 380kV-hoogspanningslijn.
551	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
552	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 2.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
553	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5 en 7.
	Individueel antwoord	553_01	Indiener vraagt aandacht voor het effect van wind op hoogspanningsmasten vanwege mogelijk omvalgevaar.	Met de effecten van wind op hoogspanningsmasten wordt rekening gehouden met de veiligheidsnormen die van toepassing zijn op de plaatsing van hoogspanningsmasten. Daarbij wordt rekening gehouden met windrichtingen en de ligging van de mast.
554	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5, 11 en 12.
	Individueel antwoord	554_01	Indiener geeft aan dat volgens het RIVM een strook van 225 meter vrijgemaakt moet worden rondom een hoogspanningsverbinding.	Het RIVM heeft een handreiking gemaakt om de breedte van de magneetveldzone bij bovengrondse hoogspanningslijnen te berekenen, als onderdeel van het voorzorgbeleid magneetvelden. Het voorzorgbeleid magneetvelden is erop gericht om, zo veel als redelijkerwijs mogelijk is, te voorkomen dat burgers (volwassen en kinderen) langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden, die afkomstig zijn van de elektriciteitsinfrastructuur. In het kader van het MER worden de magneetveldzones van de tracé-alternatieven berekend. Deze zijn voor een 380kV-verbinding ongeveer

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				100 meter per zijde. Dat betekent echter niet dat de gehele magneetveldzone vrijgemaakt moet worden.
		554_02	Indiener geeft aan dat de gemeente de woning volgens een gerechtelijke uitspraak van een zaak in Heerhugowaard moet opkopen.	Het is ons helaas niet bekend naar welke gerechtelijke uitspraak wordt verwezen. Vanuit het Rijk of de gemeente is er geen opkoopbeleid voor woningen die nabij een nieuwe hoogspanningsverbinding komen te liggen. Van 2017 tot 2022 was er een Uitkoopregeling voor woningen die loodrecht onder bestaande verbindingen lagen, maar die regeling was tijdelijk. Als TenneT een nieuwe, bovengrondse hoogspanningsverbinding voorbereidt, hanteert TenneT het advies van de rijksoverheid op het gebied van magneetvelden. Als een pand in het kader van dat advies als 'gevoelige bestemming' is aangemerkt, dan zal TenneT de bewoners/gebruikers in de gelegenheid stellen om te verhuizen. Dit kan betekenen dat TenneT de eigenaar/bewoner een aanbod doet tot uitkoop. Wel dient aangetekend te worden dat TenneT zich aan het beraden is of de regeling voortgezet wordt. Op dit moment is overigens nog niet beslist waar de nieuwe verbinding komt te lopen. Voor toelichting hierop zie de thematische beantwoording.
555	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
556	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
557	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5, 7, 9 en 11.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	557_01	Indiener verzoekt om onderzoek naar de verminderde bestuiving van de teelt door bijen toe te voegen aan het toetsingskader.	Over de relatie tussen het gedrag van bijen (zoals het bestuiven van planten door bijen) en hoogspanning is weinig literatuur beschikbaar, en zijn tegenstrijdige conclusies te vinden in de bestaande, beperkte studies. Gezien er geen sprake is van significante verbanden gerelateerd aan hoogspanningsverbindingen wordt dit niet nader onderzocht in het MER.
		557_02	Indiener verzoekt om onderzoek naar scheurvorming in gebouwen door trillingen toe te voegen aan het toetsingskader.	Er gelden richtlijnen voor trillingen bij de aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding. Die volgen we in dit project. Bewezen schade aan gebouwen als gevolg van trillingen, veroorzaakt door de werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van de hoogspanningsverbinding, wordt vergoed. Dit komt niet terug als te onderzoeken aspect in het MER.
		557_03	Indiener verzoekt om onderzoek naar verdroging van gewassen door de verlaging van de grondwaterstand toe te voegen aan het toetsingskader.	De effecten door verdroging door bijvoorbeeld een veranderende grondwaterstand worden in het MER onderzocht, maar daarin wordt niet specifiek gekeken naar het effect dat dit heeft op gewassen.
		557_05	Indiener verzoekt om onderzoek naar rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen toe te voegen aan het toetsingskader.	Het uitgangspunt voor de nieuwe verbinding is dat wordt gewerkt met vakwerkmasten. Deze hebben beperkte schaduwwerking tot gevolg doordat zonlicht door de masten kan schijnen. Indien indiener van mening is dat sprake is van rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw van hoogspanningsmasten- en/of lijnen kan na het doorlopen van de ruimtelijke procedure (het projectbesluit onder de nieuwe omgevingswet), een verzoek tot planschade ingediend worden. Zie hiervoor onder thema 11.
		557_06	Indiener verzoekt om onderzoek naar bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van	Onderzoek naar effecten van eventuele bodemverdichting worden in het kader van het MER bij de thema's water (verdroging) en bodem (verdichting) meegenomen.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels toe te voegen aan het toetsingskader.	
		557_07	Indiener verzoekt om onderzoek naar verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten toe te voegen aan het toetsingskader.	Masten worden gebouwd met behulp van staal. Hierbij worden geen zware metalen gebruikt. In het verfsysteem worden eveneens geen zware metalen (cadmium-lood-broom-kwik-chroom VI) gebruikt. TenneT gebruikt in de masten ook geen zink. Ter bescherming en ten behoeve van het verven wordt er wel een basislaag aangebracht op het staal. Dit proces heet verzinken en wordt bij meerdere stalen onderdelen toegepast. Dit zorgt niet voor schade aan gewassen. Zinkverontreiniging rondom oudere, bestaande masten kan soms wel voorkomen, dat is bij dit project niet aan de orde. Overigens wijzen studies uit dat ook dat niet leidt tot significant negatieve effecten op gewassen, bodemleven en voedselveiligheid.
		557_08	Indiener verzoekt om onderzoek naar beperking van het gebruik van hoge landbouwvoertuigen of -toestellen zoals sproeimachines met opendraaiende armen of laadmachines met telescopische armen of zelfs ladders vanwege het elektrocutiegevaar toe te voegen aan het toetsingskader.	Onder hoogspanningskabels gelden hoogteregels voor apparatuur en materieel om contact met geleiders te voorkomen. Momenteel is nog niet bekend wat de hoogte van de masten wordt. Om die reden wordt dit aspect niet onderzocht in het MER. Na de keuze van het voorkeurs tracé wordt onderzocht hoe hoog de masten worden. Daarbij wordt ook rekening gehouden met het gebruik van hoge landbouwvoertuigen en of de beperkingen daarvan.
		557_09	Indiener verzoekt om onderzoek naar teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten toe te voegen aan het toetsingskader.	Het uitgangspunt voor de nieuwe verbinding is dat gebruik wordt gemaakt van vakwerkmasten. Deze masten hebben zeer beperkte schaduwwerking, doordat zonlicht door de masten kan schijnen. Schaduw als gevolg van

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				hoogspanningsmasten wordt zodoende niet onderzocht in het MER. Indien indiener van mening is dat sprake is van teeltschade als gevolg van schaduwwerking van hoogspanningsmasten kan deze na het doorlopen van de ruimtelijke procedure (projectbesluit in de nieuwe omgevingswet) een verzoek tot compensatie voor planschade indienen. Zie hiervoor onder thema 11.
		557_10	Indiener wijst erop dat dieren, zoals bijen, zich oriënteren op de magnetische velden van de aarde en de magneetvelden van hoogspanningslijnen zoveel mogelijk vermijden. Hierbij wijst indiener op onderzoek van o.a. Greenberg en Rogers.	Van bepaalde dieren staat vast dat ze natuurlijke (statische) elektromagnetische velden kunnen waarnemen, die zij gebruiken voor oriëntatie en beweging. Enkele studies wijzen op potentiële risico's voor deze dieren door kunstmatige, dynamische elektromagnetische velden. Een sluitende conclusie kan hier echter niet uit getrokken worden door het beperkte aantal studies, zeker voor elektromagnetische velden gecreëerd door hoogspanningslijnen, en de kwaliteit van deze studies. Gezien er geen sprake is van significante verbanden gerelateerd aan hoogspanningsverbindingen wordt dit niet nader onderzocht in het MER.
558	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7, 8 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
559	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
560	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 9 en 12.
	Individueel antwoord	560_01	Indiener vraagt zich af hoe dit plan afgewogen wordt ten opzichte van	In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van huidige gebruiksfuncties en

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			andere plannen zoals een hyperloop bij de Vogelweg en waarom de nieuwe verbinding dan voorrang zou genieten. Dit raakt volgens indiener aan het rechtszekerheidsbeginsel, omdat de hyperloop nu niet (meer) kan worden gerealiseerd.	toekomstplannen met bijbehorende (concurrerende) ruimteclaims. Het is in het zoekgebied niet mogelijk alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies. Daar waar geen sprake is van harde (wettelijke) kaders of vaststaande plannen is het uiteindelijk aan de bevoegde ministers om op basis van een integrale belangenafweging te besluiten welke voornemens prioriteit krijgen boven andere belangen. De regionale overheden adviseren de ministers hierin.
		560_02	Indiener ziet graag de omzetcijfers van het energietransport afgezet tegen de te verwachten gezondheidskosten betrokken worden bij het toetsingskader.	De NRD gaat over de reikwijdte en detailniveau van het MER en de milieuonderzoeken. Een verandering van gezondheidskosten als gevolg van het project maakt daar geen onderdeel van uit.
561	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5, 7, 9 en 11.
	Individueel antwoord	561_01	Indiener verzoekt om onderzoek naar de verminderde bestuiving van de teelten door bijen toe te voegen aan het toetsingskader.	Over de relatie tussen het gedrag van bijen (zoals het bestuiven van planten door bijen) en hoogspanning is weinig literatuur beschikbaar, en zijn tegenstrijdige conclusies te vinden in de bestaande, beperkte studies. Gezien er geen sprake is van significante verbanden gerelateerd aan hoogspanningsverbindingen wordt dit niet nader onderzocht in het MER.
		561_02	Indiener verzoekt om onderzoek naar scheurvorming in gebouwen door trillingen toe te voegen aan het toetsingskader.	Er gelden richtlijnen voor trillingen bij de aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding. Die volgen we in dit project. Bewezen schade aan gebouwen als gevolg van trillingen, veroorzaakt door de werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van de hoogspanningsverbinding, wordt vergoed.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				Dit komt niet terug als te onderzoeken aspect in het MER.
		561_03	Indiener verzoekt om onderzoek naar verdroging van gewassen door de verlaging van de grondwaterstand toe te voegen aan het toetsingskader.	De effecten door verdroging door bijvoorbeeld een veranderende grondwaterstand worden in het MER onderzocht, maar daarin wordt niet specifiek gekeken naar het effect dat dit heeft op gewassen.
		561_05	Indiener verzoekt om onderzoek naar rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen toe te voegen aan het toetsingskader.	Het uitgangspunt voor de nieuwe verbinding is dat wordt gewerkt met vakwerkmasten. Deze hebben beperkte schaduwwerking tot gevolg doordat zonlicht door de masten kan schijnen. Indien indiener van mening is dat sprake is van rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw van hoogspanningsmasten- en/of lijnen kan na het doorlopen van de ruimtelijke procedure (het projectbesluit onder de nieuwe omgevingswet), een verzoek tot planschade ingediend worden. Zie hiervoor onder thema 11.
		561_06	Indiener verzoekt om onderzoek naar bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels toe te voegen aan het toetsingskader.	Onderzoek naar effecten van eventuele bodemverdichting worden in het kader van het opstellen van het MER bij de thema's water (verdroging) en bodem (verdichting) meegenomen.
		561_07	Indiener verzoekt om onderzoek naar verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het	Masten worden gebouwd met behulp van staal. Hierbij worden geen zware metalen gebruikt. In het verfsysteem worden eveneens geen zware metalen (cadmium-lood-broom-kwik-chroom VI) gebruikt. TenneT gebruikt in de masten ook geen zink. Ter bescherming en ten behoeve van het verven wordt er wel een basislaag aangebracht op het staal. Dit proces heet verzinken en wordt bij meerdere

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			onderhoud van de hoogspanningsmasten toe te voegen aan het toetsingskader.	stalen onderdelen toegepast. Dit zorgt niet voor schade aan gewassen. Zinkverontreiniging rondom oudere, bestaande masten kan soms wel voorkomen, dat is bij dit project niet aan de orde. Overigens wijzen studies uit dat ook dat niet leidt tot significant negatieve effecten op gewassen, bodemleven en voedselveiligheid.
		561_08	Indiener verzoekt om onderzoek naar meerkosten voor de extra te verzekeren gevolgschade aan hoogspanningslijnen boven stallen, woning en andere gebouwen en hoogspanningsmasten in de directe omgeving van de gebouwen waaraan schade kan optreden door een ongeval, brand in de gebouwen, ontploffing toe te voegen aan het toetsingskader.	Voor economische gevolgen kan na het doorlopen van de ruimtelijke procedure (het projectbesluit onder de nieuwe omgevingswet) een verzoek tot planschade ingediend worden. Voor dit punt wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder 11.
		561_09	Indiener verzoekt om onderzoek naar teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning toe te voegen aan het toetsingskader.	Het uitgangspunt voor de nieuwe verbinding is dat gebruik wordt gemaakt van vakwerkmasten. Deze masten hebben zeer beperkte schaduwwerking, doordat zonlicht door de masten kan schijnen. Schaduw als gevolg van hoogspanningsmasten wordt zodoende niet onderzocht in het MER. Indien indiener van mening is dat sprake is van teeltschade als gevolg van schaduwwerking van hoogspanningsmasten kan deze na het doorlopen van de ruimtelijke procedure (projectbesluit in de nieuwe omgevingswet) een verzoek tot compensatie voor planschade indienen. Zie hiervoor onder thema 11.
562	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
563	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 3 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
564	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
565	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
566	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
567	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
568	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 7 en 11.
	Individueel antwoord	568_01	Indiener vindt een tracé over proefvelden van het bedrijf zeer ongewenst. Het biologisch effect dient te worden onderzocht en er dient te worden bepaald of de hoogspanningskabels de zuiverheid van de proeven nadelig kunnen beïnvloeden en in het MER te worden gerapporteerd.	Het biologisch effect van een hoogspanningsverbinding op de beïnvloeding van de zuiverheid van proeven is geen milieuaspect en maakt geen onderdeel uit van de effectonderzoeken in het MER. Het thema Omgeving in de integrale effectanalyse biedt wel de mogelijkheid om dit punt als aandachtspunt te benoemen, indien dit onderscheidend kan zijn voor de uiteindelijke keuze van een voorkeursalternatief door de ministers.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
569	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
570	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
571	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 12.
	Individueel antwoord	571_01	Indiener geeft aan dat op de kaart met het gele tracé de windturbines die zich bevinden bij “éolienne” Knardijk niet zijn ingetekend. Hierbij wordt aangegeven dat deze windturbines blijven staan, met als gevolg dat de kaart niet juist is en dat TenneT bij het tracé-onderzoek rekening dient te houden met de blijvende aanwezigheid van deze windturbines.	Voor de locaties van windturbines is gebruik gemaakt van twee bronnen: de huidige windturbines (in heel Nederland) en het toekomstbeeld voor 2030 binnen Flevoland (omdat er momenteel veel vervanging en sanering gaande is). In de dataset voor het toekomstbeeld 2030 staan de huidige windturbines van éolienne niet op kaart, echter is ook bekend dat hier nog geen zekerheid over is. De aanwezigheid van deze windturbines zal daarom worden toegevoegd aan de kaarten die gebruikt worden t.b.v. het MER.
572	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 12.
	Individueel antwoord	572_01	Indiener geeft aan dat op de kaart met het gele tracé de windturbines die zich bevinden bij “éolienne” Knardijk niet zijn ingetekend. Hierbij wordt aangegeven dat deze windturbines blijven staan, met als gevolg dat de kaart niet juist is en dat TenneT bij het tracé onderzoek rekening dient te houden met de blijvende aanwezigheid van deze windturbines.	Voor de locaties van windturbines is gebruik gemaakt van twee bronnen: de huidige windturbines (in heel Nederland) en het toekomstbeeld voor 2030 binnen Flevoland (omdat er momenteel veel vervanging en sanering gaande is). In de dataset voor het toekomstbeeld 2030 staan de huidige windturbines van éolienne niet op kaart, echter is ook bekend dat hier nog geen zekerheid over is. De aanwezigheid van deze windturbines zal daarom worden

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				toegevoegd aan de kaarten die gebruikt worden t.b.v. het MER.
573	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
574	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
575	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
576	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 6 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
577	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 3, 5, 7 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
578	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
579	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	579_01	Indiener wil graag weten wat de verzwaring van het hoogspanningsnetwerk betekent voor	TenneT heeft berekend dat de transportcapaciteit tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens na 2030 onvoldoende is. Een verdere capaciteitsvergroting van de

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			toekomstige ruimte op het elektriciteitsnetwerk en op welke termijn er ruimte ontstaat.	bestaande verbinding is niet mogelijk. Daarom is een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding nodig tussen de hoogspanningsstations Diemen en Ens, met een aansluiting in de buurt van het bestaande hoogspanningsstation Lelystad. Daarnaast is TenneT bezig met een aantal andere netversterkingen. De technische transportcapaciteit op koppelpunten (hoogspanningsstations met koppeltransformatoren tussen het 380kV en het 150kV-netwerk) zal groeien als gevolg van geplande investeringen. Deze transportschaarste duurt naar verwachting tot 2027-2029, omdat TenneT in die periode naar verwachting een aantal netversterkingen in bedrijf neemt .
580	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
581	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
582	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
583	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 3, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
584	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5 en 11.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	584_01	Indiener geeft aan dat van de huidige 380kV verbinding er masten op hun perceel staan en dat de mastvergoeding hiervoor niet in verhouding staat tot de overlast ervan. Daarnaast maakt indiener zich zorgen over de mogelijke overlast als er meer masten komen op het perceel.	Pas na de keuze van het voorkeursalternatief wordt duidelijk op welke percelen en waar op het perceel de masten van de nieuwe 380kV verbinding komen te staan. Door de aanleg van een hoogspanningsverbinding is het mogelijk dat er inkomensschade ontstaat, omdat een deel van het object of perceel niet meer (optimaal) kan worden gebruikt. Bijvoorbeeld omdat op de plaats van de hoogspanningsmasten of andere werken geen gewassen meer kunnen groeien wat leidt tot inkomensschade. Ook is het mogelijk dat er inkomensschade ontstaat door een nadelige exploitatie van het overige gedeelte van het object of perceel. Voor inkomensschade wordt een jaarlijkse vergoeding vastgesteld, die de feitelijke gebruiker van het object of perceel ontvangt. Als duidelijk is waar de masten komen, treden wij met de desbetreffende grondeigenaren in overleg over de eventuele nadelige gevolgen van de mastpositie(s).
585	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
586	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
587	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
588	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 11.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
590	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
591	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
592	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
594	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
595	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 8 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
596	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
597	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
598	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
599	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
600	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
601	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 9, 11 en 12.
	Individueel antwoord	601_01	Indiener geeft aan dat de Vogelweg (N706) door een woonwijk loopt en het groene alternatief daarmee strijdig is met de harde belemmeringen zoals benoemd in de concept NRD en Oosterwold in de notitie onderzoeksalternatieven in het rood is weergegeven. Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 tot de Waterlands weg /N305 beschrijven als knelpunt vanwege de bestaande woningen.	De woonwijk is inderdaad als rood vlak aangeduid en het gebied is als harde belemmering weergegeven op het kaartmateriaal in de Notitie Onderzoeksalternatieven (NOA). In de NOA is aangegeven waarom er niet dóór woonwijken getraceerd wordt; namelijk om grote concentraties woningen te vermijden vanwege het magneetveldbeleid. De inschatting is dat er voldoende ruimte is om een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding in te passen, zonder dat deze door de nieuwe woonwijk, over geplande of bestaande woningen loopt en de woningen in de magneetveldzone komen te liggen. Ten behoeve van het MER en de IEA wordt onderzocht of dit inderdaad het geval is. Door de nieuwe verbinding te bundelen met de N706 wordt voldaan aan het 'bundelen waar kan'-principe uit de Nationale Omgevingsvisie (NOVI).
		601_02	Indiener is van mening dat het bos langs de Vogelweg tussen de A27 en	De kaart in de NRD geeft de natuurgebieden weer die (inter)nationaal beschermd zijn, zoals Natura 2000-

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			Waterlands weg /N305 ingetekend moet worden als kwetsbaar of uitgesloten gebied en onderzocht moet worden op kwetsbaarheid.	gebieden en Natuurnetwerk Nederland. Het bos dat door indiener wordt genoemd, maakt daar geen onderdeel van uit. De effecten van een nieuwe hoogspanningsverbinding op dit bos komt echter wel terug in andere beoordelingscriteria, zoals de effecten op houtopstanden, landschap, recreatie en biodiversiteit (bredere effecten op het ecosysteem). In de fase van het project waarin ook een project-MER wordt opgesteld, wordt ook een bomeninventarisatie uitgevoerd en bekeken of en hoeveel compensatie nodig is. Overigens is ook het kappen van bomen die wel onderdeel uitmaken van Natura 2000-gebieden of NNN niet bij voorbaat uitgesloten; maar verwijdering hiervan moet altijd gecompenseerd worden.
		601_03	Indiener wijst op de impact van cumulatieve effecten van de aanwezige windturbines en nieuwe hoogspanningsmasten op de belasting van het gebied Oosterwold.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel ruimtelijke kwaliteit).
602	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
603	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
604	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
605	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 11.
	Individueel antwoord	605_01	Indiener verzoekt om onderzoek naar de verminderde bestuiving van de teelten door bijen toe te voegen aan het toetsingskader.	Over de relatie tussen het gedrag van bijen (zoals het bestuiven van planten door bijen) en hoogspanning is weinig literatuur beschikbaar, en zijn tegenstrijdige conclusies te vinden in de bestaande, beperkte studies. Gezien er geen sprake is van significante verbanden gerelateerd aan hoogspanningsverbindingen wordt dit niet nader onderzocht in het MER.
		605_02	Indiener verzoekt om onderzoek naar scheurvorming in gebouwen door trillingen toe te voegen aan het toetsingskader.	Er gelden richtlijnen voor trillingen bij de aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding. Die volgen we in dit project. Bewezen schade aan gebouwen als gevolg van trillingen, veroorzaakt door de werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van de hoogspanningsverbinding, wordt vergoed. Dit komt niet terug als te onderzoeken aspect in het MER.
		605_03	Indiener verzoekt om onderzoek naar verdroging van gewassen door de verlaging van de grondwaterstand toe te voegen aan het toetsingskader.	De effecten door verdroging door bijvoorbeeld een veranderende grondwaterstand worden in het MER onderzocht, maar daarin wordt niet specifiek gekeken naar het effect dat dit heeft op gewassen.
		605_05	Indiener verzoekt om onderzoek naar rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen toe te voegen aan het toetsingskader.	Het uitgangspunt voor de nieuwe verbinding is dat wordt gewerkt met vakwerkmasten. Deze hebben beperkte schaduwwerking tot gevolg doordat zonlicht door de masten kan schijnen. Indien indiener van mening is dat sprake is van rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw van hoogspanningsmasten- en/of lijnen kan na het doorlopen van de ruimtelijke procedure (projectbesluit onder de nieuwe omgevingswet) een verzoek tot compensatie voor planschade worden ingediend. Zie hiervoor onder thema 11.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
		605_06	Indiener verzoekt om onderzoek naar bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels toe te voegen aan het toetsingskader.	Onderzoek naar effecten van eventuele bodemverdichting worden in het kader van het opstellen van het MER bij de thema's water (verdroging) en bodem (verdichting) meegenomen.
		605_07	Indiener verzoekt om onderzoek naar verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten toe te voegen aan het toetsingskader.	Masten worden gebouwd met behulp van staal. Hierbij worden geen zware metalen gebruikt. In het verfsysteem worden eveneens geen zware metalen (cadmium-lood-broom-kwik-chroom VI) gebruikt. TenneT gebruikt in de masten ook geen zink. Ter bescherming en ten behoeve van het verven wordt er wel een basislaag aangebracht op het staal. Dit proces heet verzinken en wordt bij meerdere stalen onderdelen toegepast. Dit zorgt niet voor schade aan gewassen. Zinkverontreiniging rondom oudere, bestaande masten kan soms wel voorkomen, dat is bij dit project niet aan de orde. Overigens wijzen studies uit dat ook dat niet leidt tot significant negatieve effecten op gewassen, bodemleven en voedselveiligheid.
		605_09	Indiener verzoekt om onderzoek naar beperking van het gebruik van hoge landbouwvoertuigen of -toestellen zoals sproeimachines met opendraaiende armen of laadmachines met telescopische armen of zelfs ladders vanwege het elektrocutiegevaar toe te voegen aan het toetsingskader.	Onder hoogspanningskabels gelden hoogteregels voor apparatuur en materieel om contact met geleiders te voorkomen. Momenteel is nog niet bekend wat de hoogte van de masten wordt. Om die reden wordt dit aspect niet onderzocht in het MER. Na de keuze van het voorkeursalternatief wordt onderzocht hoe hoog de masten worden. Daarbij wordt ook rekening gehouden met het gebruik van hoge landbouwvoertuigen of de beperking daarvan.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
		605_10	Indiener verzoekt om onderzoek naar teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning toe te voegen aan het toetsingskader.	Het uitgangspunt voor de nieuwe verbinding is dat gebruik wordt gemaakt van vakwerkmasten. Deze masten hebben zeer beperkte schaduwwerking, doordat zonlicht door de masten kan schijnen. Schaduw als gevolg van hoogspanningsmasten wordt zodoende niet onderzocht in het MER. Indien indiener van mening is dat sprake is van teeltschade als gevolg van schaduwwerking van hoogspanningsmasten kan deze na het doorlopen van de ruimtelijke procedure (projectbesluit in de nieuwe omgevingswet) een verzoek tot compensatie voor planschade indienen. Zie hiervoor onder thema 11.
		605_11	Indiener verzoekt om onderzoek naar scheurvorming in gebouwen door trillingen toe te voegen aan het toetsingskader.	Er gelden richtlijnen voor trillingen bij de aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding. Die volgen we in dit project. Bewezen schade aan gebouwen als gevolg van trillingen, veroorzaakt door de werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van de hoogspanningsverbinding, wordt vergoed. Dit komt niet terug als te onderzoeken aspect in het MER.
		605_12	Indiener verzoekt om onderzoek te doen naar de verminderde bestuiving van de teelten door bijen.	Over de relatie tussen het gedrag van bijen (zoals het bestuiven van planten door bijen) en hoogspanning is weinig literatuur beschikbaar, en zijn tegenstrijdige conclusies te vinden in de bestaande, beperkte studies. Gezien er geen sprake is van significante verbanden gerelateerd aan hoogspanningsverbindingen wordt dit niet nader onderzocht in het MER.
607	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
608	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 4.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
609	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
610	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
611	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
612	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5 en 7.
	Individueel antwoord	612_01	Indiener ziet graag onderzoek naar het doortrekken van alternatief tracé C naar de alternatieven geel en oranje parallel aan de richting van de verbindinglijn B. Dan ontstaan er meer mogelijkheden om het probleem rond het Wereld Erfgoed Schokland en omgeving op te lossen.	Om te komen tot een zo breed mogelijk oplossingsruimte voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is het wenselijk om de onderzoeksalternatieven tussen het nieuwe hoogspanningsstation Lelystad en tracé geel en oranje zo goed mogelijk met elkaar te verbinden. Uw suggestie om het tracé C door te trekken naar de gele en oranje tracés is verwerkt in het tweede concept van de NRD..
		612_02	Indiener geeft aan dat impact op de vergevorderde plannen van de gemeente NOP voor 'Nieuwe Natuur' ten zuiden van het voormalige eiland Schokland onderzocht moet worden.	Onderzoek naar effecten op bestaande en nieuwe natuur is onderdeel van het MER.
		612_03	Indiener geeft aan dat informatie over afstemming met het project Ververlaten-Ens z.s.m. dient te worden	De informatie over het project Ververlaten-Ens is te vinden via de websites www.rvo.nl/vierverlaten-ens of www.TenneT.eu/vierverlaten-ens . Dit project wordt ook

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			verstrekt om de consequenties voor omwonenden inzichtelijk te krijgen.	uitgevoerd door EZK en TenneT en loopt qua proces nagenoeg gelijk. Op de inloopavonden bij Ens zijn beide projecten vertegenwoordigd.
613	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
614	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
615	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
616	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
617	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
618	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
619	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
621	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
622	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
623	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
624	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
625	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
626	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
627	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	627_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstoringen	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
628	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
629	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
630	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
631	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
632	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
633	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5.
	Individueel antwoord	633_01	Indiener wil onderzoek naar kabels die straling tegenhouden of alleen naar boven uitstralen.	In het MER wordt onderzocht of er gevoelige bestemmingen (zoals woningen) binnen de magneetveldzone komen te liggen. Kabels die straling tegenhouden of alleen naar boven uitstralen zijn op dit moment technisch niet haalbaar. Voor verdere toelichting

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				over magneetvelden verwijzen we graag naar de thematische beantwoording.
634	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
635	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 7 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
636	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
637	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
638	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4.
	Individueel antwoord	638_01	De warmteontwikkeling van de nieuwe verbinding die eventueel ontstaat kan naar mening van indiener worden toegevoegd aan het nog te realiseren warmtenet in Muiderberg.	Op dit moment is het niet mogelijk om warmteontwikkeling op een hoogspanningsverbinding toe te voegen aan een warmtenet. Mochten er zich in de toekomst technische ontwikkelingen voordoen die dat mogelijk maken dan nemen we uw suggestie mee.
639	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8, 11 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
640	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 8.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	640_01	Indiener heeft een woning die gedeeltelijk staat op kabelgrond. Hierdoor heeft indiener moeite met het verkrijgen van vergunningen in verband met de wijze waarop indieners grond is aangemerkt.	Dit is een bestaande situatie waar het project voor de nieuwe verbinding geen (planologische) invloed op heeft.
641	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
642	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
643	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	643_01	Indiener vindt het van belang dat een of meer te onderzoeken tracés, niet tot gevolg hebben dat hiervoor bestaande woningen of andere voorzieningen worden gesloopt.	Het onderzoek naar een voorkeursalternatief voor een nieuw tracé is een zoektocht waarin veel verschillende belangen moeten worden afgewogen. Uitkoop en sloop van (woon) functies proberen wij te voorkomen. Het is echter niet uit te sluiten dat dit om moverende redenen alsnog plaats moet vinden.
644	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
646	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7, 8 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
649	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
650	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 4.
	Individueel antwoord	650_01	Indiener geeft aan dat tijdens een vorige informatiebijeenkomst, zij informatie hebben gekregen over de verzwaring van het tracé. Indiener heeft daarbij allerlei alternatieven aangegeven, zoals een verbinding aan de andere zijde van de A6. Nu blijkt dat het tracé weer aangepast moet worden. Indiener vindt dat merkwaardig en het lijkt wel haast opzet.	De verzwaring van de bestaande 380kV hoogspanningsverbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens is vorig jaar afgerond. Deze hoogspanningsverbinding is onderdeel van de belangrijkste routes voor het vervoeren van elektriciteit in Nederland. Te vergelijken met onze snelwegen. Door alle ontwikkelingen weten we dat deze hoogspanningsverbinding rond 2030 niet meer voldoende capaciteit heeft om alle elektriciteit te vervoeren. Daarom hebben we deze hoogspanningsverbinding niet zo lang geleden al aangepast. Maar ook dit levert onvoldoende extra ruimte op en we kunnen de hoogspanningsverbinding niet verder uitbreiden. Daarom hebben we een nieuwe, extra 380kV-hoogspanningsverbinding nodig.
653	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
654	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
655	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 5.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	655_01	Indiener geeft aan dat aanleg van andere tracés dan de paarse qua CO2 uitstoot een veel grotere impact hebben op de natuur en biodiversiteit omdat deze tracés voornamelijk door natuurgebieden lopen.	De invloed van de verschillende onderzoeksalternatieven op natuur en biodiversiteit wordt onderzocht en beoordeeld in het MER.
		655_02	Indiener geeft aan in algemene zin het oneens te zijn met een voorgenomen hoogspanningsleiding door Flevoland en in het bijzonder door of langs Almere. Het ministerie en TenneT gaan min of meer al uit van een volledig bovengrondse leiding. Indiener vindt dat maatschappelijk onverantwoord, zeker voor stedelijke gebieden, en vindt dat Flevoland al onevenredig zwaar belast wordt met de energietransitie.	Onderzoek van TenneT en EZK heeft uitgewezen dat er maar één oplossing is om ervoor te zorgen dat ook na 2030 voldoende elektriciteit is voor burgers en bedrijven: een nieuwe, extra verbinding tussen de hoogspanningsstations Diemen, Lelystad en Ens. Deze verbinding is zo belangrijk voor het elektriciteitstransport, dat we de nieuwe verbinding niet kunnen combineren met de verbinding die er al staat. Transport van de elektriciteit via bijvoorbeeld de oostkant van het land is geen efficiënte oplossing. Elektriciteit zoekt namelijk altijd de weg van de minste weerstand en pakt automatisch de route die via de westkant van het land, dus via Flevoland, loopt. Daarnaast doet het voorziene knelpunt zich tussen Diemen en Ens voor en moet zo dichtbij mogelijk opgelost worden. Het 380kV-net vormt de hoofdinfrastructuur van het elektriciteitsnet, de slagaders voor de stroomvoorziening. 380kV-transport vindt bovengronds plaats. Alleen bij ruimtelijke knelpunten kan er over korte afstand ondergronds transport plaatsvinden.
656	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
657	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7 en 13.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	657_01	Indiener geeft aan dat recente onderzoeken naar verbetering en vernieuwing van deze tracés onvoldoende beschreven en of weerlegd worden.	Als bijlage bij de concept-NRD is de notitie onderzoeksalternatieven opgenomen met daarin de onderbouwing voor de keuzes van de alternatieven. Het is op basis van de reactie van indiener niet duidelijk waarom dit onvoldoende beschreven en of weerlegd is.
		657_02	Indiener geeft aan dat het detailniveau van het delen van informatie onvoldoende aan bewoners wordt medegedeeld en dat het proces ondemocratisch is ingericht.	In het participatieplan voor de nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens leest u hoe het ministerie van EZK en TenneT u informeren over en betrekken bij dit project in de periode van maart 2023 tot begin 2025. Verder krijgt u inzicht in de activiteiten en middelen waarmee wij het participatie- en communicatieproces van deze fase inrichten. Dit participatieplan is gelijktijdig met de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gepubliceerd. Het is op basis van de reactie van indiener niet duidelijk waarom dit proces ondemocratisch zou zijn.
658	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
659	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
660	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
661	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 7.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	661_01	Indiener geeft aan dat er valse informatie wordt gegeven. Voor tracé blauw is al gekozen dat dit niet kan.	Op basis van een onlangs uitgevoerde nadere analyse naar de (on)vergunbaarheid van tracé-alternatieven op basis van de Natura2000-wetgeving blijkt dat niet met zekerheid vast te stellen is dat één of meerdere tracé-alternatieven onvergunbaar zouden zijn. Alle onderzoeksalternatieven worden daarom nader onderzocht in het plan-MER en de IEA. Daaronder valt ook het blauwe onderzoeksalternatief.
662	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
663	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
664	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
665	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	665_01	Indiener geeft aan dat ongetwijfeld in het ontwerp mee wordt genomen dat de nieuwe verbinding kan worden uitgebreid in de toekomst.	In het onderzoek van de verschillende alternatieven wordt gekeken naar de toekomstvastheid van de verschillende alternatieven voor de nieuwe verbinding. Echter in het ontwerp en het projectbesluit wordt de benodigde ruimte voor een eventuele toekomstige uitbreiding niet (planologisch-juridisch) vastgelegd.
666	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
667	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	667_01	Indiener vraagt aandacht voor de weging van de combinatie van verstoringen van factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
668	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
669	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
670	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
671	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	671_01	Indiener verzoekt om onderzoek naar de verminderde bestuiving van de teelten door bijen toe te voegen aan het toetsingskader.	Over de relatie tussen het gedrag van bijen (zoals het bestuiven van planten door bijen) en hoogspanning is weinig literatuur beschikbaar, en zijn tegenstrijdige conclusies te vinden in de bestaande, beperkte studies. Gezien er geen sprake is van significante verbanden gerelateerd aan hoogspanningsverbindingen wordt dit niet nader onderzocht in het MER.
		671_02	Indiener verzoekt om onderzoek naar scheurvorming in gebouwen door	Er gelden richtlijnen voor trillingen bij de aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding. Die volgen we in dit project. Bewezen schade aan gebouwen als gevolg van

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			trillingen toe te voegen aan het toetsingskader.	trillingen, veroorzaakt door de werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van de hoogspanningsverbinding, wordt vergoed. Dit komt niet terug als te onderzoeken aspect in het MER.
		671_04	Indiener verzoekt om onderzoek naar bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels toe te voegen aan het toetsingskader.	Onderzoek naar effecten van eventuele bodemverdichting worden in het kader van het opstellen van het MER bij de thema's water (verdroging) en bodem (verdichting) meegenomen.
		671_05	Indiener verzoekt om onderzoek naar verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten toe te voegen aan het toetsingskader	Masten worden gebouwd met behulp van staal. Hierbij worden geen zware metalen gebruikt. In het verfsysteem worden eveneens geen zware metalen (cadmium-lood-broom-kwik-chroom VI) gebruikt. TenneT gebruikt in de masten ook geen zink. Ter bescherming en ten behoeve van het verven wordt er wel een basislaag aangebracht op het staal. Dit proces heet verzinken en wordt bij meerdere stalen onderdelen toegepast. Dit zorgt niet voor schade aan gewassen. Zinkverontreiniging rondom oudere, bestaande masten kan soms wel voorkomen, dat is bij dit project niet aan de orde. Overigens wijzen studies uit dat ook dat niet leidt tot significant negatieve effecten op gewassen, bodemleven en voedselveiligheid.
672	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
673	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
674	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 2.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
675	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
676	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 11.
	Individueel antwoord	676_01	Indiener verzoekt om onderzoek naar de verminderde bestuiving van de teelten door bijen toe te voegen aan het toetsingskader	Over de relatie tussen het gedrag van bijen (zoals het bestuiven van planten door bijen) en hoogspanning is weinig literatuur beschikbaar, en zijn tegenstrijdige conclusies te vinden in de bestaande, beperkte studies. Gezien er geen sprake is van significante verbanden gerelateerd aan hoogspanningsverbindingen wordt dit niet nader onderzocht in het MER.
		676_02	Indiener verzoekt om onderzoek naar scheurvorming in gebouwen door trillingen toe te voegen aan het toetsingskader	Er gelden richtlijnen voor trillingen bij de aanleg van een nieuwe hoogspanningsverbinding. Die volgen we in dit project. Bewezen schade aan gebouwen als gevolg van trillingen, veroorzaakt door de werkzaamheden ten behoeve van de realisatie van de hoogspanningsverbinding, wordt vergoed. Dit komt niet terug als te onderzoeken aspect in het MER.
		676_03	Indiener verzoekt om onderzoek naar verdroging van gewassen door de	De effecten door verdroging door bijvoorbeeld een veranderende grondwaterstand worden in het MER

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			verlaging van de grondwaterstand toe te voegen aan het toetsingskader	onderzocht, maar daarin wordt niet specifiek gekeken naar het effect dat dit heeft op gewassen.
		676_05	Indiener verzoekt om onderzoek naar rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw komende van hoogspanningsmasten en -lijnen toe te voegen aan het toetsingskader	Het uitgangspunt voor de nieuwe verbinding is dat wordt gewerkt met vakwerkmasten. Deze hebben beperkte schaduwwerking tot gevolg doordat zonlicht door de masten kan schijnen. Indien indiener van mening is dat sprake is van rendementsverlies van zonnepanelen door schaduw van hoogspanningsmasten- en/of lijnen kan na het doorlopen van de planologische procedure (projectbesluit onder de nieuwe omgevingswet) een verzoek tot compensatie voor planschade worden ingediend. Zie hiervoor onder thema 11.
		676_06	Indiener verzoekt om onderzoek naar bodemverdichting rond de hoogspanningsmasten door de inzet van zware machines waardoor het compacter worden van de grondlagen zorgt voor een verminderde regenwaterinfiltratie en nadelige plasvorming of schijngrondwaterspiegels toe te voegen aan het toetsingskader	Onderzoek naar effecten van eventuele bodemverdichting worden in het kader van het opstellen van het MER bij de thema's water (verdroging) en bodem (verdichting) meegenomen.
		676_07	Indiener verzoekt om onderzoek naar verontreiniging van de landbouwgronden door onder meer (zware) metalen (vb. zinkverf en loodverf), olieresten van machines, bestrijdingsmiddelen of door andere chemicaliën tijdens de plaatsing en het onderhoud van de hoogspanningsmasten toe te voegen aan het toetsingskader	Masten worden gebouwd met behulp van staal. Hierbij worden geen zware metalen gebruikt. In het verfsysteem worden eveneens geen zware metalen (cadmium-lood-broom-kwik-chroom VI) gebruikt. TenneT gebruikt in de masten ook geen zink. Ter bescherming en ten behoeve van het verven wordt er wel een basislaag aangebracht op het staal. Dit proces heet verzinken en wordt bij meerdere stalen onderdelen toegepast. Dit zorgt niet voor schade aan gewassen. Zinkverontreiniging rondom oudere, bestaande masten kan soms wel voorkomen, dat is bij dit project niet

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				aan de orde. Overigens wijzen studies uit dat ook dat niet leidt tot significant negatieve effecten op gewassen, bodemleven en voedselveiligheid.
		676_08	Indiener verzoekt om onderzoek naar meerkosten voor de extra te verzekeren gevolgschade aan hoogspanningslijnen boven stallen, woning en andere gebouwen en hoogspanningsmasten in de directe omgeving van de gebouwen waaraan schade kan optreden door een ongeval, brand in de gebouwen, ontploffing toe te voegen aan het toetsingskader	Voor economische gevolgen kan na het doorlopen van de planologische procedure (projectbesluit onder de nieuwe omgevingswet) een verzoek tot planschade worden ingediend. Voor dit punt wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder 11.
		676_09	Indiener verzoekt om onderzoek naar teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning toe te voegen aan het toetsingskader.	Het uitgangspunt voor de nieuwe verbinding is dat gebruik wordt gemaakt van vakwerkmasten. Deze masten hebben zeer beperkte schaduwwerking, doordat zonlicht door de masten kan schijnen. Schaduw als gevolg van hoogspanningsmasten wordt zodoende niet onderzocht in het MER. Indien indiener van mening is dat sprake is van teeltschade als gevolg van schaduwwerking van hoogspanningsmasten kan deze na het doorlopen van de ruimtelijke procedure (projectbesluit in de nieuwe omgevingswet) een verzoek tot compensatie voor planschade indienen. Zie hiervoor onder thema 11.
677	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
678	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
679	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
680	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
681	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
682	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
683	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 5.
	Individueel antwoord	683_01	Onderzoek naar teeltschade door de schaduw veroorzaakt door hoogspanningsmasten en de vele hoogspanning	Het uitgangspunt voor de nieuwe verbinding is dat gebruik wordt gemaakt van vakwerkmasten. Deze masten hebben zeer beperkte schaduwwerking, doordat zonlicht door de masten kan schijnen. Schaduw als gevolg van hoogspanningsmasten wordt zodoende niet onderzocht in het MER. Indien indiener van mening is dat sprake is van teeltschade als gevolg van schaduwwerking van hoogspanningsmasten kan deze na het doorlopen van de ruimtelijke procedure (projectbesluit in de nieuwe omgevingswet) een verzoek tot compensatie voor planschade indienen. Zie hiervoor onder thema 11.
684	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 8.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
685	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
687	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
688	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
689	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
691	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
692	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
693	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
694	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
695	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
696	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
697	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
698	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
699	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1,5 en 13.
	Individueel antwoord	699_01	Indiener geeft aan dat het toetsingskader vooral moet 'luisteren' naar de wensen van burgers en dat een kosten/baten-analyse niet leidend mag zijn voor de keuze van een tracé.	Daar zijn wij ons bewust van. We hebben ons proces zodanig ingestoken dat burgers een belangrijke rol hebben. In het participatieplan voor de nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens leest u hoe het ministerie van EZK en TenneT u informeren over en betrekken bij dit project in de periode van maart 2023 tot begin 2025. Verder krijgt u inzicht in de activiteiten en middelen waarmee wij het participatie- en communicatieproces van deze fase inrichten. Dit

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				participatieplan is gelijktijdig met de concept-Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) gepubliceerd. Echter, met een project als een 380kV verbinding waar een nationaal belang mee gemoeid is, is het luisteren naar wensen van burgers niet de enige afweging. Ook het afwegen van andere belangen om te komen tot een definitief tracé komt in dit proces integraal naar voren.
700	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 8 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
701	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
702	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
703	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
704	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
705	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9 en 10.
	Individueel antwoord	705_01	Indiener doet suggestie voor een combinatie met het ondergronds	Het onderzoek naar het verplaatsen van de huidige hoogspanningsverbinding door het stedelijk gebied van

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			verplaatsen van de huidige hoogspanningslijn door Almere.	Almere is onderdeel van de onderzoeksopgave. Voor het ondergronds brengen geldt de beperking dat dit alleen mogelijk is als de nieuwe verbinding over de gehele tracélengte tussen hoogspanningsstation Diemen en hoogspanningsstation Lelystad bovengronds wordt aangelegd. Daarnaast verwijzen wij naar thema 4 met betrekking tot de afweging “bovengronds, tenzij”.
		705_02	Indiener vraagt aanvullend aandacht voor de uitstoot van CO2 tijdens de aanlegfase en de impact hiervan op natuur en biodiversiteit.	De invloed van de verschillende onderzoeksalternatieven op natuur en biodiversiteit wordt onderzocht en beoordeeld in het MER. De uitstoot van stikstof in de aanlegfase heeft in algemene zin meer (directe) nadelige gevolgen op de natuur en de biodiversiteit dan CO2, vanwege de uitstoot van de bouwmachines en de stikstof die vrijkomt bij de verbranding van bijvoorbeeld diesel. Het effect hiervan wordt onderzocht in het plan-MER (op hoofdlijnen) en in een latere onderzoeksfase in het project-MER.
706	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5, 8 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
707	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 5 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
708	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
709	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	709_01	Indiener vraagt om bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 rekening te houden met de bestaande én toekomstige woningen en activiteiten in het gebied, waaronder bestaande en recent opgeleverde windmolenparken	In de beschrijving en de beoordeling van de effecten van de verschillende tracés houden we rekening met zowel bestaande als toekomstige gebruiksfuncties in het gebied, zoals woningen en windturbines.
		709_02	Indiener vraagt om rekening te houden met het 'Handboek Risico zonering windturbines'.	In het kader van de integrale effectanalyse wordt een analyse gemaakt van risico's rond en impact van de voorgenomen verbinding op andere infrastructuur en objecten en vice versa. Ook voor de tracé-alternatieven die binnen de invloedsfeer van windturbines liggen, zal een risicoanalyse worden uitgevoerd. In deze analyse wordt rekening gehouden met de adviesafstanden die hiervoor gelden in de Handboek Risicozonering. Voor meer informatie over de tracering van de onderzoeksgebieden zie de thematische beantwoording.
		709_03	Vraagt om windmolenpark Zeewolde ter hoogte van de N706 Vogelweg en ter hoogte van de hoogste windmolens niet te doorkruisen met hoogspanningsmasten.	In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van verschillende (concurrerende) ruimteclaims, waaronder windturbines. Een windturbinepark is in het proces van alternatievenontwikkeling niet aangemerkt als een harde belemmering en daarom niet uitgesloten als locatie voor een nieuwe hoogspanningsverbinding. In het MER en de IEA worden de effecten van de verschillende onderzoeksalternatieven op windturbines onderzocht en beoordeeld. Het is uiteindelijk aan de bevoegde ministers om op basis van een integrale belangenafweging te besluiten waar het voornemen prioriteit krijgt over andere

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				belangen. De regionale overheden wordt om een advies hierin gevraagd.
		709_04	Indiener heeft voorkeur voor toepassing van wintrackmasten in het gebied buiten de bebouwde kom, dat grenst aan de N706 Vogelweg-Vogeldreef, vanwege stralingsreductie.	Als reden voor de toepassing van wintrackmasten wordt door indiener gesteld dat deze een lagere magneetveldsterkte hebben. In het verleden had de wintrackmast een smallere magneetveldzone dan de vakwerkmast, vanwege de ophanging van de geleiders. In de concept NRD is in paragraaf 4.4, pagina 48 - 49 beschreven dat in de afgelopen jaren ontwikkelingen ervoor gezorgd hebben dat ook de vakwerkmast een smallere magneetveldzone heeft. Daarmee is er geen onderscheid meer tussen de magneetvelden van een wintrackmast en een vakwerkmast en is het effect op magneetvelden geen reden meer om vóór de wintrackmast te kiezen. Het uitgangspunt is dat gebruik wordt gemaakt van vakwerkmasten. Vakwerkmasten zijn namelijk gemakkelijker in beheer en onderhoud. Daarnaast zijn de kosten tijdens de bouw en beheer en onderhoud lager dan bij een wintrackmast. In de volgende fase van de ruimtelijke verkenning (waarin ook het plan-MER wordt opgesteld) wordt de voorkeur voor dit masttype onderbouwd en afgewogen in de IEA vanuit het oogpunt van technische functionaliteit, beheer en onderhoud, milieu- en omgevingseffecten, landschappelijke inpassing en kosten. Wintrackmasten zijn alleen nog mogelijk als er zwaarwegende redenen zijn.
710	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
711	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 7, 8 en 9.
	Individueel antwoord	711_01	Indiener vraagt aanvullend aandacht voor de uitstoot van CO2 tijdens de aanlegfase en de impact hiervan op natuur en biodiversiteit.	De invloed van de verschillende onderzoeksalternatieven op natuur en biodiversiteit wordt onderzocht en beoordeeld in het MER. De uitstoot van stikstof in de aanlegfase heeft in algemene zin meer (directe) nadelige gevolgen op de natuur en de biodiversiteit dan CO2, vanwege de uitstoot van de bouwmachines en de stikstof die vrijkomt bij de verbranding van bijvoorbeeld diesel. Het effect hiervan wordt onderzocht in het plan-MER (op hoofdlijnen) en in een latere onderzoeksfase in het project-MER
713	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
716	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
717	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 7, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
718	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
720	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 8 en 11.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
721	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
723	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
724	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
725	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	725_01	Indiener vraagt aandacht voor de radar-installatie van defensie.	Er is overleg met Defensie over de nieuwe verbinding. Zo is ons bekend met welke hoogte(beperking) rekening dient te worden gehouden voor de onderzoeksalternatieven om niet te interveniëren met de radarinstallatie.
727	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
728	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
730	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 5.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	730_01	Voorkomen moet worden dat de straling van de hoogspanningsverbinding de navigatie en nauwkeurigheid van de gps-apparatuur van onze trekkers verstoort.	TenneT heeft uitgebreid laten onderzoeken wat de effecten van elektrische en magnetische velden zijn op de werking op elektronische apparatuur zoals GPS. Hieruit is gebleken dat elektrische en magnetische velden geen effect hebben op het functioneren van GPS-apparatuur. Wel is het mogelijk dat door de schaduwwerking van een mast het zicht op de satellieten waarmee het GPS-systeem is verbonden, wordt geblokkeerd. Dit aspect komt in een latere onderzoeksfase pas aan de orde.
731	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
732	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 2.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
733	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
734	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4, 5, 9. 10 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
736	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 5.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	736_01	Is er onderzocht of het van invloed is op GPS systemen, die niet of slecht werken i.v.m. met hoog spanningsleidingen?	TenneT heeft uitgebreid laten onderzoeken wat de effecten van elektrische en magnetische velden zijn op de werking op elektronische apparatuur zoals GPS. Hieruit is gebleken dat elektrische en magnetische velden geen effect hebben op het functioneren van GPS-apparatuur. Wel is het mogelijk dat door de schaduwwerking van een mast het zicht op de satellieten waarmee het GPS-systeem is verbonden, wordt geblokkeerd. Dit komt in een latere onderzoeksfase pas aan de orde.
		736_02	Kan men nog beregenen als het water in een straal in contact komt met de hoogspanningskabel?	De komst van een hoogspanningsverbinding kan beperkingen introduceren voor beregeningswerkzaamheden met sproei-installaties, vanwege de veiligheidsrisico's. Wanneer het tracé van de nieuwe hoogspanningsverbinding bekend is, worden grondeigenaren hierover geïnformeerd. Te zijner tijd is naar verwachting ook meer bekend over de hoogte van de geleiders (hoogspanningskabels).
737	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
738	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
741	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	741_01	Indiener vraagt aandacht voor de impact op landbouw.	De effecten op landbouw worden onderzocht in het MER.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
742	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 8, 11 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
744	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
746	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
747	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
752	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
753	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
754	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 3, 4, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
756	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4 en 9.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	756_01	Op de uitsluitingenkaart (afbeelding 4.1) op pagina 30 van de “Notitie onderzoeksalternatieven” staat Oosterwold ook duidelijk in het rood vermeld, toch is het groene tracé dwars door deze uitsluiting heen geplaatst.	De woonwijk is inderdaad als rood vlak aangeduid en het gebied is als harde belemmering weergegeven op het kaartmateriaal in de Notitie Onderzoeksalternatieven (NOA). De NOA geeft aan waarom er niet dóór woonwijken getraceerd wordt; namelijk om grote concentraties woningen te vermijden vanwege het magneetveldbeleid. De inschatting is dat er voldoende ruimte is om een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding in te passen, zonder dat deze door de nieuwe woonwijk, over geplande of bestaande woningen loopt en de woningen in de magneetveldzone komen te liggen. Ten behoeve van het MER en de IEA wordt onderzocht of dit inderdaad het geval is. Door de nieuwe verbinding te bundelen met de N706 wordt voldaan aan het ‘bundelen waar kan’-principe uit de Nationale Omgevingsvisie (NOVI).
757	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
758	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
759	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
760	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 12.
	Individueel antwoord	760_01	Als deze windturbines eventueel moeten verdwijnen in het kader van de	In het kader van de integrale effectanalyse wordt een analyse gemaakt van risico's rond en impact van de

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			hoogspanningsverbinding, dan is het wellicht mogelijk om afspraken te maken over sanering en opschaling door middel van nieuwe turbines, in het kader van de Rijkscoördinatieregeling.	voorgenomen verbinding op andere infrastructuur en objecten en vice versa. Zo vindt een risicoanalyse plaats voor onderzoeksalternatieven waar deze binnen de invloedsfeer van windturbines liggen. Daarbij wordt rekening gehouden met de adviesafstanden die vastgelegd zijn in het Handboek Risicozonering. Mede op basis daarvan wordt in de planuitwerkingsfase (de fase van het project-MER) verder onderzocht of er windturbines gesaneerd moeten worden. Voor meer informatie over de tracering van de onderzoeksgebieden zie de thematische beantwoording 2.
		760_02	Wellicht is het mogelijk om in de toekomst accu's te plaatsen bij de windturbines, die door de windturbine kunnen worden gevoed.	Dit onderwerp valt buiten de reikwijdte van het MER en de IEA.
761	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 5, 11 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
762	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
766	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 5, 7, 8 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
767	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 5, 7, 8, 9 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
768	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
769	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	769_01	Indiener wil graag onderzocht hebben op welke wijze een batterijopslag aangehaakt kan worden op onderstation Lelystad.	In het MER en de IEA wordt op basis van beschikbare informatie gekeken naar de effecten die onderscheidend (kunnen) zijn bij het maken van keuzes voor een stationslocatie. Op dit moment is het dus nog niet duidelijk wat de ontwikkelingen nabij het station Lelystad gaan zijn. De ontwikkeling en het initiatief van de batterijopslag nemen wij mee als een raakvlak. Voor de vervolgitwerking blijven wij daarom graag in contact.
		769_02	Indiener wil graag dat duidelijkheid gegeven wordt of het onderstation bij de Maximacentrale wel of niet verplaatst wordt.	Het onderstation bij de Maximacentrale bestaat uit een 150kV station en een 380kV station. Dit laatste, het 380kV station wordt verplaatst. Er is op de huidige locatie geen ruimte beschikbaar om een aanlanding van de nieuwe 380kV hoogspanningsverbinding vanuit Diemen en naar Ens mogelijk te maken.
770	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	770_01	Indiener vraagt hoe zij worden betrokken bij de uitwerking van de corridors.	Een corridor betreft een brede zone (oplossingsruimte) waarbinnen het tracé voor een nieuwe verbinding wordt gezocht. Deze verder uitgewerkte alternatieven, inclusief eventuele varianten voor verschillende route-opties tussen de alternatieven worden in het plan-MER beoordeeld op effecten. De corridors worden uiteindelijk gepubliceerd en hierop kan via bijvoorbeeld de projectatlas en inloopbijeenkomsten gereageerd worden.
771	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
773	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
774	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
776	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
778	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
779	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
780	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
781	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
782	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
783	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
785	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
791	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
798	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
799	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
800	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	800_01	Indiener geeft aan dat het oranje tracéalternatief niet voldoet aan één van de uitgangspunten van in de NOVI voor het aanleggen van de nieuwe hoogspanningsverbindingen vanwege een doorsnijding van het landschap bij	In de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) geeft het Rijk een langetermijnvisie op toekomstige ontwikkelingen van de leefomgeving in Nederland. De NOVI stelt dat gekeken moet worden naar bundeling waar dit mogelijk en zinvol is. In deze fase willen we de volledige bandbreedte aan oplossingsrichtingen in beeld hebben. Daar kunnen ook

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			Kamperveen: waar mogelijk, hoogspanningsverbindingen bundelen met bestaande hoogspanningsverbindingen en/of bestaande infrastructuur.	oplossingsrichtingen bij zitten die niet voldoen aan dit principe, bijvoorbeeld als er onvoldoende realistische alternatieven zijn die aan dit principe kunnen voldoen of als er grote risico's zijn bij de alternatieven die eraan voldoen. We voeren de milieueffectrapportage uit om erachter te komen wat mogelijk en zinvol is. De reden dat we een onderzoeksalternatief via Overijssel hebben toegevoegd is het grote afbreukrisico van de alternatieven langs Schokland en door Natura 2000-gebied Markermeer. Zoals beschreven in de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) moet de nieuwe verbinding aansluiten op hoogspanningsstation Lelystad. Om bij alternatief oranje te komen vanaf Lelystad moeten de alternatieven langs Dronten naar het oosten lopen. De onderzoeksalternatieven die in het tweede concept van de NRD staan, volgen in de basis bovenregionale infrastructuur ter hoogte van Dronten (N307, N305, N309 en de bestaande 150kV verbinding. Behoudens het alternatief ruimer onderlangs Dronten; hier volgt het alternatief uiteindelijk de 150kV-verbinding. De alternatieven die de 150kV verbinding volgen moeten richting station Ens, waardoor bij het volgen van deze verbinding altijd een nieuwe doorsnijding nodig is. Kortgezegd is er dus voor alternatief oranje doorsnijding van toekomstige woningbouwgebieden rondom Dronten nodig óf een nieuwe doorsnijding van het landschap (dan wel in Overijssel, dan wel in Flevoland).
		800_02	Indiener geeft aan een voorkeur te hebben voor een zo kort mogelijke	Wij begrijpen deze voorkeur en zien het belang in van het beperken van de impact op het landschap.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			hoogspanningsverbinding en daarnaast een tracé waarbij knikken vermeden worden en zoveel mogelijk rechtstand om zo de impact op het landschap zoveel als mogelijk te beperken.	Landschappelijke effecten worden in het MER onderzocht. Vanuit de techniek is het daarnaast wenselijk om zoveel als mogelijk een rechte lijn aan te houden. Bij de uitwerking en beoordeling van de onderzoeksalternatieven zijn dit elementen die terugkomen in de IEA.
		800_03	Indiener geeft aan dat tussen de N307 en het Reevediep nauwelijks tot geen fysieke ruimte beschikbaar is en acht het alternatief daarom niet gewenst en realistisch.	Deze zorgen zijn bekend. De diverse nadelen en de bezwaren van indiener zijn in beeld en krijgen een plek in de effectenstudies die ten behoeve van het MER worden opgesteld. Denk hierbij aan het cultuurhistorisch belangrijke gebied rondom Zwartendijk, Schansdijk en bijbehorende respectzone. In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van huidige gebruiksfuncties en toekomstplannen met bijbehorende (concurrerende) ruimteclaims. Het is in het zoekgebied niet mogelijk alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies, alternatieven en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken daarom aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies. Daar waar geen sprake is van harde (wettelijke) kaders of vaststaande plannen is het uiteindelijk aan de bevoegde ministers om op basis van een integrale belangenafweging te besluiten welke voornemens prioriteit krijgen over andere belangen. Ook hier geldt dat bij de uitwerking en beoordeling van de onderzoeksalternatieven dit elementen zijn die terugkomen in de IEA.
		800_04	Indiener verzoekt om bij varianten binnen de grenzen van de provincie Overijssel varianten te onderzoeken waarin de nieuwe hoogspanningsverbinding gebundeld wordt met bestaande structuren. Hierbij	Binnen de provincie Overijssel worden mogelijke routes onderzocht waarin de nieuwe hoogspanningsverbinding gebundeld wordt met bestaande structuren (een variant via de N50 en een variant via de kustlijn en N307), waarbij ook de mogelijkheid bestaat om combinaties te maken tussen varianten.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			verzoekt de provincie om het gebied ten zuiden van de N307 en ten oosten van de N50 als niet kansrijk te beschouwen.	Vanwege de complexiteit van het onderzoeksgebied is ervoor gekozen om niet <u>alleen</u> varianten te zoeken die <u>volledig</u> gebundeld zijn met bestaande structuren om de volledige bandbreedte van mogelijke oplossingen in beeld te krijgen en de effecten daarvan te kunnen beoordelen en afwegen. In het MER en de IEA zullen o.a. de principes uit de NOVI afgewogen moeten worden tegen andere belangen, bijvoorbeeld de uitbreidingsmogelijkheden voor woningbouw rondom Dronten, de doorsnijding van Natura 2000-gebied en doorsnijding van landschap. Zie hiervoor ook de toelichting bij zienswijzepunt 800_01.
		800_05	Indiener geeft aan enkele omissies te zien in het kaartmateriaal en verzoekt om het aangedragen kaartmateriaal mee te nemen in het MER / de IEA.	Dank voor het delen van de aanvullende informatie en het kaartmateriaal. Dit wordt meegenomen in de verdere uitwerking en daarbij het MER en de IEA.
802	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
803	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
804	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
805	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
806	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
807	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
808	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4, 5, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
809	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
810	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
811	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
812	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
813	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
814	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
815	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
816	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
817	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
818	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
819	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 2.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
820	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4 en 5.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
821	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
822	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
823	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
824	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
825	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	825_01	Indiener vraagt zich af hoe hoog de masten worden en welk masttype gekozen wordt.	Het uitgangspunt is de zogenaamde vakwerkmast. In de volgende fase van de ruimtelijke verkenning wordt de voorkeur voor dit masttype verder onderbouwd en afgewogen. Hoe hoog de verschillende masten precies worden is nu nog niet te zeggen. Dit is onderdeel van het onderzoek; de hoogte van een mast is namelijk afhankelijk van verschillende factoren, bijvoorbeeld als een (vaar)weg gekruist moet worden.
		825_02	Indiener vraagt zich af wanneer er bekend wordt hoeveel ruimte en groen	Pas bij het opstellen van het projectbesluit (na de publicatie van het Voorkeursbesluit) wordt duidelijk waar de hoogspanningsverbinding exact komt te lopen en hoeveel

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			er daadwerkelijk opgeofferd gaat worden aan de nieuwe verbinding.	groen daarvoor moet wijken. Het ontwerpvoorkeustracé wordt naar verwachting begin 2025 gepubliceerd. Het projectbesluit wordt naar verwachting in 2026/2027 opgesteld.
828	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 11 en 12.
	Individueel antwoord	828_01	Indiener geeft aan dat er verstedelijking van het gebied ten zuiden van de N706 ontbreekt in afbeelding 4.2 van bijlage 1 het ruimtelijk kwaliteitskader en toegevoegd dient te worden.	Op de betreffende afbeelding zijn de stedelijke gebieden grafisch weergegeven met een vlek. In de overige kaarten (zoals afbeelding 4.1 Gecombineerde belemmeringenkaart: uitsluitingen en aandachtspunten in bijlage 2 van de notitie onderzoeksalternatieven) zijn woongebieden wel meegenomen.
829	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
830	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
831	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
832	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
833	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
834	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
835	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
836	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
837	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	Indiener geeft aan dat een nieuwe hoogspanningsverbinding door Oosterwold indruist tegen de filosofie van de wijk.	In de IEA worden bij het thema 'Omgeving' relevante omgevingsvraagstukken beschreven die onderscheidend kunnen zijn voor de keuze van een voorkeursalternatief. Dit zijn aandachtspunten en zorgen die bij de omgeving leven. Dit zijn aandachtspunten die geen plek hebben in het MER, maar dit kan bijvoorbeeld wel als aandachtspunt benoemd worden in de IEA en maakt daarmee onderdeel uit van de alternatievenafweging door de ministers.
838	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
839	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 11.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
840	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
841	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
842	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
843	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
844	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
845	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
846	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	846_01	Vindt er verdroging en verdichting van de bodem plaats?	Dit onderzoeken we in het MER bij de thema's water (verdroging) en bodem (verdichting).

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
		846_02	Indiener vraagt zich af of er ook verdeelstations bijkomen en zo ja, waar.	Onderdeel van het project is de verkenning voor een nieuw 380kV/150kV-hoogspanningsstation tussen Almere en Zeewolde. Hierover is meer informatie te vinden in de Notitie Onderzoeksalternatieven (zie hoofdstuk 5). Hier is ook meer informatie over de uitbreidingen van de bestaande stations te vinden.
		846_03	Indiener vraagt zich af of er buismasten (wintrack) of traditionele masten toegepast worden en van welke hoogte.	Bij de nieuwe hoogspanningsverbinding is het uitgangspunt dat deze gerealiseerd wordt met vakwerkmasten. Wintrackmasten zijn alleen mogelijk als er zwaarwegende redenen zijn en een brede afweging plaatsvindt. De hoogte van de masten is afhankelijk van de locatie en zal in een latere fase van het project aan bod komen.
		846_04	Worden er zware metalen en verfsoorten verwerkt in deze masten?	Masten worden gebouwd met behulp van staal. Hierbij worden geen zware metalen gebruikt. In het verfsysteem worden eveneens geen zware metalen (cadmium-lood-broom-kwik-chroom VI) gebruikt. TenneT gebruikt in de masten ook geen zink. Ter bescherming en ten behoeve van het verven wordt er wel een basislaag aangebracht op het staal. Dit proces heet verzinken en wordt bij meerdere stalen onderdelen toegepast. Dit zorgt niet voor schade aan gewassen. Zinkverontreiniging rondom oudere, bestaande masten kan soms wel voorkomen, dat is bij dit project niet aan de orde. Overigens wijzen studies uit dat ook dat niet leidt tot significant negatieve effecten op gewassen, bodemleven en voedselveiligheid.
847	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
848	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
849	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 11 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
850	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
851	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
852	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
853	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
854	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
855	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
856	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
857	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
858	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
859	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
860	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 7.
	Individueel antwoord	860_01	Indiener uit zorgen over de aantasting van het landschap bij onderzoeksalternatief groen.	De effecten op landschap maken onderdeel uit van het onderzoek in het plan-MER en later ook in het project-MER.
		860_02	Indiener uit zorgen over de aantasting van vogelstand ten zuiden van Lelystad bij onderzoeksalternatief groen.	De effecten op natuur (waaronder vogels en andere beschermde soorten) maken onderdeel uit van het onderzoek in het plan-MER en in het project-MER.
861	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
862	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4 en 7.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
863	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
864	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 7 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
865	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
866	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
867	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
868	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
869	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	-	Indiener vraagt aandacht voor het woongenot van omwonenden.	In de IEA worden bij het thema 'Omgeving' relevante omgevingsvraagstukken beschreven die onderscheidend kunnen zijn voor de keuze van een voorkeursalternatief. Dit

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				zijn aandachtspunten en zorgen die bij de omgeving leven, maar die geen plek hebben in bijvoorbeeld het MER. Horizonvervuiling wordt bijvoorbeeld als aandachtspunt benoemd in de IEA en maakt daarmee onderdeel uit van de alternatievenafweging door de ministers.
870	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 11.
	Individueel antwoord	870_01	Indiener maakt zich zorgen over de mogelijke aantasting van een nieuwe hoogspanningslijn op waterrijke gebieden als het Markermeer, de Oostvaardersplassen en de Lepelaarsplassen.	De effecten op natuur en landschap worden in het MER onderzocht. Het plan-MER wordt gebruikt bij de afweging om tot een voorkeursalternatief te komen. In een latere onderzoeksfase, in het project-MER, waarin het voorkeursalternatief verder wordt uitgewerkt en onderzocht, wordt nader onderzoek uitgevoerd naar flora en fauna (zie NRD, pagina 33).
871	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
872	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
873	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 7 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
874	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4 en 7.
	Individueel antwoord	874_01	Indiener geeft aan dat preventief handelen en het vermijden van zoveel mogelijk (onnodige) vogelslachtoffers	Het vermijden van vogelslachtoffers als gevolg van de nieuwe hoogspanningsverbinding is een belangrijk aspect en maakt onderdeel uit van het effectonderzoek Natuur. De

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			het uitgangspunt zou moeten zijn bij de planvoorbereiding voor het plaatsen van nieuwe hoogspanningsleidingen en hoogspanningsstations.	onderzoeksalternatieven worden hierop beoordeeld in het MER en de integrale effectanalyse. Daarin wordt een brede afweging gemaakt op tal van aspecten. Op grond van deze afweging wordt er een keuze gemaakt voor een voorkeursalternatief.
		874_02	Er dient een vogelvriendelijk alternatief (incl. vleermuisvriendelijk) te worden opgenomen in het MER.	Met betrekking tot het realiseren van een nieuw onderzoeksalternatief verwijzen we graag naar de thematische beantwoording 2 'Tracering/route van de onderzoeksalternatieven'.
875	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
876	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 8 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
877	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
878	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
879	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
880	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
881	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 7, 8 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
882	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
883	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
885	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
886	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
887	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
888	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
889	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
890	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
891	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
892	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
893	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
894	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
895	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
896	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 11.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
897	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
901	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	901_01	Indiener vraagt aandacht voor de toetsing aan wezenlijke kenmerken en waarden van het NNN, aanvullend op enkel de toetsing van oppervlakteverlies.	In het plan-MER vindt nog geen toetsing plaats aan de kernkwaliteiten en waarden van het NNN voor alle alternatieven. Dat gebeurt wel in het project-MER voor het voorkeursalternatief waarbij er ook een 'nee, tenzij toets' wordt uitgevoerd.
		901_02	Indiener vraagt aandacht voor de toetsing aan instandhoudingsdoelstellingen Natura 2000, waarbij het voor de vogelrichtlijngebieden gaat om behoud of uitbreiding van het oppervlak en kwaliteit ten behoeve van de functies.	Bij het bepalen en beoordelen van effecten worden alle relevante storingsfactoren onderzocht.
		901_03	Indiener mist in het beoordelingskader bij de gebruiksfuncties de beoordeling in relatie tot het spoor (mogelijk van betekenis bij het paarse tracé).	Voor afstanden tot het spoor gelden technische eisen en randvoorwaarden waaraan voldaan moet worden. Daarmee is dit onderdeel van de technische uitwerking en risicoanalyse van het thema Techniek in de integrale effectanalyse. Het is geen milieueffect waar onderzoek naar gedaan wordt voor het MER.
		901_04	Indiener vraagt specifieke aandacht om aspecten als doorkruising en cumulatief oppervlakteverlies te beoordelen, omdat het nu lijkt, zoals het in de concept-NRD staat, dat het accent van de toetsing op soort-niveau ligt, terwijl ruimtelijke en	De genoemde aandachtspunten komen aan de orde bij de thema's ruimtegebruik en natuur.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			systeemeffecten ook meegenomen moeten worden.	
902	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
904	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
905	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
906	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
907	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
908	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
909	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
911	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
912	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
913	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren (hoogspanning in combinatie met windmolens en vliegveld Lelystad, tegenover het woongenot, rust, ruimte, weidsheid).	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
914	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5 en 7.
	Individueel antwoord	914_01	Indiener geeft aan dat het groene alternatief door de woonwijk Oosterwold / Almere Hout loopt en dat het daarmee strijdig is met de harde belemmeringen zoals benoemd in de concept NRD en notitie onderzoeksalternatieven.	De woonwijk is inderdaad als rood vlak aangeduid en het gebied is als harde belemmering weergegeven op het kaartmateriaal in de Notitie Onderzoeksalternatieven (NOA). De NOA onderbouwt waarom er niet dóór woonwijken getraceerd wordt; namelijk om grote concentraties woningen te vermijden vanwege het magneetveldbeleid. De inschatting is dat er voldoende ruimte is om een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding in te passen, zonder dat deze door de nieuwe woonwijk, over geplande of bestaande woningen loopt en de woningen in de magneetveldzone komen te liggen. Ten

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				behoefte van het MER en de IEA wordt onderzocht of dit inderdaad het geval is. Door de nieuwe verbinding te bundelen met de N706 wordt voldaan aan het 'bundelen waar kan'-principe uit de Nationale Omgevingsvisie (NOVI).
		914_02	Indiener vraagt zich af of er verwezen wordt naar nieuwe regels die gelden per 1-1-2024 waarbij er kortere afstanden gehanteerd worden tot omliggende woningen.	Per 1 januari 2024 treedt naar verwachting de Omgevingswet in werking. Het project werkt al volgens de projectprocedure. In de Omgevingswet wordt het begrip gevoelige bestemmingen wel aangepast naar de term gevoelige gebouwen. Het voorzorgbeleid blijft van toepassing. Het RIVM heeft een handreiking gemaakt om de breedte van de magneetveldzone bij bovengrondse hoogspanningslijnen te berekenen, als onderdeel van het voorzorgbeleid magneetvelden. Het voorzorgbeleid magneetvelden is erop gericht om, zo veel als redelijkerwijs mogelijk is, te voorkomen dat burgers (volwassenen en kinderen) langdurig worden blootgesteld aan magneetvelden, die afkomstig zijn van de elektriciteitsinfrastructuur. Dit verandert niet door de inwerkingtreding van de Omgevingswet.
		914_03	Indiener wijst op de impact van cumulatieve effecten van de aanwezige windturbines en nieuwe hoogspanningsmasten op de belasting van het gebied Oosterwold.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel ruimtelijke kwaliteit).
915	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
916	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 11.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
917	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	917_01	Indiener stelt een tracé voor daar waar geen woningen staan.	Een aanzienlijk deel van het zoekgebied bestaat uit woongebieden en industrie- en bedrijventerreinen. De meeste woon- en werkgebieden liggen geconcentreerd in dorpen en steden. Daarnaast zijn er in het zoekgebied ook veel verspreide woningen, zoals in Flevoland als onderdeel van de rationele agrarische structuur, of in Noord-Holland langs de Vecht. Vanuit het thema wonen en werken zijn in de alternatievenontwikkeling doorkruisingen van grote concentraties woningen uitgesloten (zowel bestaande woningen als autonome ontwikkelingen). Rondom verspreide woningen en op industriegebieden is vaak in de nadere uitwerking maatwerk mogelijk voor de inpassing en geldt geen directe uitsluiting.
918	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 11
	Individueel antwoord	918_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstoringen factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
919	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
920	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5, 7 en 11.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	920_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
921	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
924	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	924_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
925	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	925_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
930	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	930_01	Indiener wil een route om het 'bos van de toekomst' in Almere.	In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van huidige gebruiksfuncties en toekomstplannen met bijbehorende (concurrerende)

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				ruimteclaims. Het is in het zoekgebied niet mogelijk alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies, waarden en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken daarom aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies. De effecten hierop worden voor een breed scala aan aspecten in beeld gebracht in het MER en IEA, zoals de effecten op recreatie, houtopstanden, natuur, landschap. Via die weg worden de effecten op dit bos in beeld gebracht.
		930_02	Indiener verzoekt om lichtvervuiling (lampen op masten) mee te nemen bij het beoordelen van milieueffecten en leefbaarheid	Op de nieuwe hoogspanningsmasten op land worden in beginsel geen lampen geplaatst; enkel bij masten op het water is verlichting rondom de ankers/fundatie noodzakelijk. Nader onderzoek naar lichtvervuiling is niet noodzakelijk.
932	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	932_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstoringen van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
933	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	933_01	TenneT had inwoners en gemeente veel eerder moeten informeren over deze ontwikkeling (groene tracé). De door indiener aangegeven alternatieven zijn combinaties van opgenomen onderzoeksalternatieven.	De alternatieven zijn in de Notitie Onderzoeksalternatieven en voorliggende Notitie Reikwijdte en Detailniveau op conceptueel niveau ingetekend op de kaart. Dit betekent dat een alternatief nu bestaat uit een globale 'viltstiftstreep' die een route aangeeft, en nog niet uit een afgebakende ruimte op de kaart. Dat is de eerste stap in het proces waarbij daadwerkelijk routes op een kaart staan. En

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				daarmee is dit het eerste moment dat bewoners en belanghebbenden geïnformeerd konden worden en hun mening kunnen geven.
934	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
936	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
937	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
938	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4 en 5.
	Individueel antwoord	938_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
939	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	939_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
940	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 7.
	Individueel antwoord	940_01	Indiener vraagt om het windmolenpark Zeewolde ter hoogte van de N706 niet te doorkruisen en rekening te houden met de voorschriften zoals die zijn gesteld in het Handboek Risico zonering windturbines.	In het kader van de integrale effectanalyse wordt een analyse gemaakt van risico's rond en impact van de voorgenomen verbinding op andere infrastructuur en objecten en vice versa. Ook voor de tracé-alternatieven die binnen de invloedssfeer van windturbines liggen, zal een risicoanalyse worden uitgevoerd. In deze analyse zal rekening worden gehouden met de adviesafstanden die hiervoor gelden in de Handboek Risicozonering. Voor meer informatie over de tracering van de onderzoeksgebieden zie de thematische beantwoording.
		940_02	Het lijkt indiener daarnaast onwenselijk om hoogspanningsmasten te plaatsen in een gebied waar er extreem bodemdaling is, zeker als er bij de overige opties in oost Flevoland (Oranje en Geel) waar de bodemdaling aanzienlijk geringer is.	Het thema bodemdaling is onderdeel van het beoordelingskader voor het op te stellen MER. De alternatieven worden beoordeeld op het effect op onder andere dit milieuthema.
941	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	941_01	Indiener heeft zorgen over ernstige schade aan gewassen door zinkverontreiniging.	Masten worden gebouwd met behulp van staal. Hierbij worden geen zware metalen gebruikt. In het verfsysteem worden eveneens geen zware metalen (cadmium-lood-broom-kwik-chroom VI) gebruikt. TenneT gebruikt in de masten ook geen zink. Ter bescherming en ten behoeve van het verven wordt er wel een basislaag aangebracht op het staal. Dit proces heet verzinken en wordt bij meerdere stalen onderdelen toegepast. Dit zorgt niet voor schade aan gewassen. Zinkverontreiniging rondom oudere, bestaande masten kan soms wel voorkomen, dat is bij dit project niet

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				aan de orde. Overigens wijzen studies uit dat ook dat niet leidt tot significant negatieve effecten op gewassen, bodemleven en voedselveiligheid.
943	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
944	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	944_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstoringen factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
945	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	945_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstoringen factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
947	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
948	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	948_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstoringen	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
949	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
950	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
951	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
952	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
953	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
954	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 4.
	Individueel antwoord	954_01	Indiener wil geen masten meer in agrarisch gebied. De huidige vergoeding voor een mast in agrarisch gebied is veel te laag. Dient juist te worden getaxeerd wat de schade is door extra werk en	Later in het proces wordt een keuze gemaakt waar het nieuwe tracé exact komt te lopen. Dan worden ook gesprekken gevoerd met de betreffende grondeigenaren over de vergoedingen. Mocht sprake zijn van ligging van het tracé op gronden van de indiener dan kan tijdens die

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			derving inkomsten. Bij de werkzaamheden op de agrarische gronden rekening houden met de agrarische belangen.	gesprekken het punt van een te lage vergoeding worden ingebracht. Daarnaast worden de agrarische belangen zeker meegenomen in dit proces. Daarover wordt ook op verschillende niveaus de agrarische sector betrokken. Wel moet worden aangegeven dat het in het zoekgebied niet mogelijk is alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies, waarden en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken daarom aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies, en zo ook die van de agrariërs bij het uiteindelijke tracé.
955	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	955_01	Indiener wil een route om het 'bos van de toekomst' in Almere.	In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van huidige gebruiksfuncties en toekomstplannen met bijbehorende (concurrerende) ruimteclaims. Het is in het zoekgebied niet mogelijk alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies, waarden en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken daarom aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies. De effecten hierop worden voor een breed scala aan aspecten in beeld gebracht in het MER en IEA, zoals de effecten op recreatie, houtopstanden, natuur, landschap. Via die weg worden de effecten op dit bos in beeld gebracht.
		955_02	Indiener verzoekt om lichtvervuiling (lampen op masten) mee te nemen bij het beoordelen van milieueffecten en leefbaarheid	Op de nieuwe hoogspanningsmasten op land worden in beginsel geen lampen geplaatst; enkel bij masten op het water is verlichting rondom de ankers/fundatie noodzakelijk. Nader onderzoek naar lichtvervuiling is niet noodzakelijk.
956	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 8.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	956_01	Indiener wil een route om het 'bos van de toekomst' in Almere.	In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van huidige gebruiksfuncties en toekomstplannen met bijbehorende (concurrerende) ruimteclaims. Het is in het zoekgebied niet mogelijk alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies, waarden en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken daarom aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies. De effecten hierop worden voor een breed scala aan aspecten in beeld gebracht in het MER en IEA, zoals de effecten op recreatie, houtopstanden, natuur, landschap. Via die weg worden de effecten op dit bos in beeld gebracht.
		956_02	Indiener verzoekt om lichtvervuiling (lampen op masten) mee te nemen bij het beoordelen van milieueffecten en leefbaarheid	Op de nieuwe hoogspanningsmasten op land worden in beginsel geen lampen geplaatst; enkel bij masten op het water is verlichting rondom de ankers/fundatie noodzakelijk. Nader onderzoek naar lichtvervuiling is niet noodzakelijk.
958	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 8.
	Individueel antwoord	958_01	Indiener geeft aan dat een rijbaan naast de spanningsmasten ook tegen de norm is. Vraagt zich daarnaast af of de velden en bossen om de masten worden afgezet met hekwerk zodat zijn kinderen niet in de buurt komen van de masten als ze aan het spelen zijn?	De aanwezigheid van een rijbaan naast een hoogspanningsmast is in de basis niet tegen de norm. Dat is op vele plaatsen in het land reeds het geval. Wel zal per locatie goed bekeken moeten worden wat de meest optimale situering van de masten is, mede in relatie tot veiligheid, beheer en onderhoud. Dat geldt ook voor het afzetten van de masten. In de basis is er geen afzetting met hekwerk aan de orde. Maar indien een specifieke locatie daar om vraagt kan dat zeker in het proces worden betrokken om te bezien of daar een passende oplossing voor gevonden kan worden. Dit wordt

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				in de integrale effectanalyse (IEA) meegenomen onder het onderdeel Omgeving.
959	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	959_01	Indiener vraagt aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
		959_02	Indiener geeft aan dat eerst voor busvervoer voor inwoners Almere Hout/ Oosterwold gezorgd moet worden voordat deze inwoners, serieuze, gezondheidsschade oplopen ten koste van nieuwe verbinding Ens/Diemen.	Voorliggend project gaat niet over busvervoer voor inwoners van de bestaande en nieuwe woonwijken in Almere. Indiener zal hiervoor zijn vraag bij de lokale politiek neer moeten leggen.
960	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
961	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	961_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
962	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	962_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
963	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
964	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	964_01	Indiener geeft aan dat aanleg volgens een tracé anders dan langs het bestaande tracé of langs de A6 bij de constructiewerkzaamheden qua CO2 uitstoot een veel grotere impact hebben op de natuur en daarmee op de biodiversiteit omdat deze tracés (Almere Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout en Almere-Pampus) voornamelijk door natuurgebieden loopt.	De invloed van de verschillende onderzoeksalternatieven op de natuur en biodiversiteit worden onderzocht en beoordeeld in het MER.
		964_02	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstorende factoren in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
965	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 5 en 8.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	965_01	Een verbinding van Diemen naar Dodewaard lijkt me een betere investering voor een redundant 380kV netwerk.	Er is geen andere oplossing voor het knelpunt in het netwerk dat in 2030 optreedt, dit is beschreven in de NRD paragraaf 2.4. Onderzoek van TenneT en EZK heeft uitgewezen dat een nieuwe, extra verbinding tussen Diemen en Ens de oplossing is om ervoor te zorgen dat ook na 2030 voldoende elektriciteit is voor burgers en bedrijven. Transport van de elektriciteit via de oostkant van het land is geen efficiënte oplossing. Elektriciteit zoekt namelijk altijd de weg van de minste weerstand (veelal de kortste route), waardoor een langere, oostelijke route geen alternatief is. Daarnaast doet het voorziene knelpunt zich tussen Diemen en Ens voor en moet dit zo dichtbij mogelijk bij het knelpunt opgelost worden.
966	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
967	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	967_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstoringen in de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
968	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	968_01	Indiener wil een route om het 'bos van de toekomst' in Almere.	In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van huidige gebruiksfuncties en toekomstplannen met bijbehorende (concurrerende) ruimteclaims. Het is in het zoekgebied niet mogelijk

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies, waarden en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken daarom aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies. De effecten hierop worden voor een breed scala aan aspecten in beeld gebracht in het MER en IEA, zoals de effecten op recreatie, houtopstanden, natuur, landschap. Via die weg worden de effecten op dit bos in beeld gebracht.
		968_02	Indiener verzoekt om lichtvervuiling (lampen op masten) mee te nemen bij het beoordelen van milieueffecten en leefbaarheid	Op de nieuwe hoogspanningsmasten op land worden in beginsel geen lampen geplaatst; enkel bij masten op het water is verlichting rondom de ankers/fundatie noodzakelijk. Nader onderzoek naar lichtvervuiling is niet noodzakelijk.
969	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	969_01	Indiener wil een route om het 'bos van de toekomst' in Almere.	In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van huidige gebruiksfuncties en toekomstplannen met bijbehorende (concurrerende) ruimteclaims. Het is in het zoekgebied niet mogelijk alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies, waarden en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken daarom aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies. De effecten hierop worden voor een breed scala aan aspecten in beeld gebracht in het MER en IEA, zoals de effecten op recreatie, houtopstanden, natuur, landschap. Via die weg worden de effecten op dit bos in beeld gebracht.
		969_02	Indiener verzoekt om lichtvervuiling (lampen op masten) mee te nemen bij het beoordelen van milieueffecten en leefbaarheid	Op de nieuwe hoogspanningsmasten op land worden in beginsel geen lampen geplaatst; enkel bij masten op het water is verlichting rondom de ankers/fundatie

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				noodzakelijk. Nader onderzoek naar lichtvervuiling is niet noodzakelijk.
970	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 8
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
971	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11
	Individueel antwoord	971_01	Indiener vraagt om het windmolenpark Zeewolde ter hoogte van de N706 niet te doorkruisen en rekening te houden met de voorschriften zoals die zijn gesteld in het Handboek Risico zonering windturbines.	In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van huidige gebruiksfuncties en toekomstplannen met bijbehorende (concurrerende) ruimteclaims. Het is in het zoekgebied niet mogelijk alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies, waarden en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken daarom aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies. Om goede en objectieve input te leveren aan de besluitvorming is het belangrijk om alle 'hoeken van het speelveld' mee te nemen in de onderzoeken. Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen. Hoewel het in de basis ook niet gewenst is de verbinding te realiseren waar windmolenparken worden doorsneden, worden dit soort gebieden niet op voorhand uitgesloten van de alternatievenontwikkeling. Daar waar geen sprake is van harde (wettelijke) kaders of vaststaande plannen is het uiteindelijk aan de bevoegde ministers om op basis van een integrale belangenafweging te besluiten waar het voornemen prioriteit krijgt over andere belangen.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
972	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	972_01	Indiener vraag aandacht voor de weging van de combinatie van verstoringen van de leefomgeving van bewoners en mensen die in dit gebied werken en recreëren.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integratie Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
973	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8
	Individueel antwoord	973_01	Indiener wil een route om het 'bos van de toekomst' in Almere.	In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van huidige gebruiksfuncties en toekomstplannen met bijbehorende (concurrerende) ruimteclaims. Het is in het zoekgebied niet mogelijk alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies, waarden en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken daarom aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies. De effecten hierop worden voor een breed scala aan aspecten in beeld gebracht in het MER en IEA, zoals de effecten op recreatie, houtopstanden, natuur, landschap. Via die weg worden de effecten op dit bos in beeld gebracht.
		973_02	Indiener verzoekt om lichtvervuiling (lampen op masten) mee te nemen bij het beoordelen van milieueffecten en leefbaarheid	Op de nieuwe hoogspanningsmasten op land worden in beginsel geen lampen geplaatst; enkel bij masten op het water is verlichting rondom de ankers/fundatie noodzakelijk. Nader onderzoek naar lichtvervuiling is niet noodzakelijk.
974	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8
	Individueel antwoord	974_01	Indiener wil een route om het 'bos van de toekomst' in Almere.	In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van huidige gebruiksfuncties en

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				toekomstplannen met bijbehorende (concurrerende) ruimteclaims. Het is in het zoekgebied niet mogelijk alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies, waarden en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken daarom aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies. De effecten hierop worden voor een breed scala aan aspecten in beeld gebracht in het MER en IEA, zoals de effecten op recreatie, houtopstanden, natuur, landschap. Via die weg worden de effecten op dit bos in beeld gebracht.
		974_02	Indiener verzoekt om lichtvervuiling (lampen op masten) mee te nemen bij het beoordelen van milieueffecten en leefbaarheid	Op de nieuwe hoogspanningsmasten op land worden in beginsel geen lampen geplaatst; enkel bij masten op het water is verlichting rondom de ankers/fundatie noodzakelijk. Nader onderzoek naar lichtvervuiling is niet noodzakelijk.
977	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
978	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
979	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 7 en 8
	Individueel antwoord	979_01	Uit de concept NRD wordt duidelijk dat deze voortvloeit uit berekeningen verricht door TenneT waaruit zou blijken dat de bestaande verbinding na 2030 niet meer toereikend zou zijn, de bestaande verbinding niet meer	De meer specifieke informatie over de nut en noodzaak van de hoogspanningsverbinding is terug te vinden op de projectwebsite www.TenneT.eu/diemen-ens . Daar is onder het kopje 'Downloads' de factsheet 'nut & noodzaak nieuwe hoogspanningsverbinding diemen-ens' te vinden

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			uitgebreid kan worden en er dus een nieuwe bovengrondse verbinding moet komen. De berekeningen waaruit blijkt dat de bestaande verbinding niet meer uitgebreid kan worden en er dus een nieuwe bovengrondse verbinding moet komen zijn totaal niet inzichtelijk gemaakt.	met meer gedetailleerde informatie over de aanleiding en berekeningen.
		979_02	Indiener verwacht dat er oog en begrip is voor dat burgers niet op dit soort plannen zitten te wachten die gericht zijn op schaalvergroting en een zo hoog mogelijk rendement. Een extra bovengrondse hoogspanningsverbinding in een gebied als Almere en Flevoland waar de komende jaren naar verwachting nog veel meer mensen gaan wonen dan nu al het geval is, is naar mening van indiener maatschappelijk onverantwoord.	Aanleg van de nieuwe 380kV hoogspanningsverbinding is niet gericht op schaalvergroting en een zo hoog mogelijk rendement. De aanleg is nodig om ervoor te zorgen dat na 2030 (nieuwe) woningen en bedrijven nog van elektriciteit kunnen worden voorzien. De bestaande hoogspanningsverbinding Diemen – Ens is een belangrijke verbinding in de landelijke 380kV-ring. De verbinding vervoert elektriciteit vanuit onder andere het Eemshavengebied in het noordoosten van Nederland en Duitsland naar de Randstad en naar Zuidwest Nederland en België. Op basis van analyses, die zijn uitgevoerd als onderdeel van het tweejaarlijkse investeringsplan, zien we een knelpunt op de verbinding Diemen - Lelystad - Ens. Wat we zien is dat het energietransport tussen het noordoosten en het zuidwesten van Nederland in de komende jaren sterk groeit. Dit komt onder andere door de toenemende elektriciteitsproductie in het Eemshavengebied en door groeiende internationale energietransporten tussen Noord-Duitsland en België. Daarnaast zien we ook dat door de energietransitie het aanbod duurzaam opgewekte energie, zoals wind- en zonne-energie, enorm groeit. Verder zien we ook een sterke toename van het elektriciteitsverbruik. Deze ontwikkelingen vragen meer van het bestaande 380kV-net,

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				waardoor de huidige verbinding (opgewaardeerde) verbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens vanaf circa 2030 niet meer voldoet aan de benodigde transportcapaciteit. En, zonder tijdige uitbreiding van het 380kV-net krijgen we problemen met het aansluiten van zowel leveranciers als gebruikers op het elektriciteitsnet en lopen we risico's met het garanderen van de leveringszekerheid. Het ministerie van EZK en TenneT zijn zich zeker bewust van de impact van een nieuwe hoogspanningsverbinding in Flevoland en dat in het zoekgebied nog andere grootschalige ontwikkelingen spelen die ruimte vragen, waaronder de verbreding van de A6 en natuurontwikkelingsproject Oostvaardersoever. Verder zijn er – in het kader van de verstedelijkingsopgave van de metropoolregio Amsterdam (MRA) - grootschalige woningbouwplannen in Lelystad, Almere en bij Dronten. Ook zijn er verschillende initiatieven voor windparken en zonneparken in ontwikkeling. Daarnaast spelen ontwikkelingen voor versterking van het 150kV-netwerk in de Flevopolder. Dit alles vraagt om een gedegen proces om te komen tot voldoende beslisinformatie om een (politiek) besluit te kunnen nemen met afweging van alle belangen dat leidt tot een voorkeursalternatief en een uiteindelijk definitief tracé.
		979_03	Daarnaast geeft indiener aan dat de aanleg volgens een tracé anders dan langs het bestaande tracé of langs de A6 bij de constructiewerkzaamheden qua CO2 uitstoot een veel grotere impact zal hebben op de natuur en daarmee op de biodiversiteit omdat deze tracés (Almere Haven, Almere-Overgooi, Almere-Hout	De invloed van de verschillende onderzoeksalternatieven op de natuur en biodiversiteit worden onderzocht en beoordeeld in het MER.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			en Almere-Pampus) voornamelijk door natuurgebieden loopt.	
981	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 8
	Individueel antwoord	981_01	Indiener wil een route om het 'bos van de toekomst' in Almere.	In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van huidige gebruiksfuncties en toekomstplannen met bijbehorende (concurrerende) ruimteclaims. Het is in het zoekgebied niet mogelijk alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies, waarden en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken daarom aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies. De effecten hierop worden voor een breed scala aan aspecten in beeld gebracht in het MER en IEA, zoals de effecten op recreatie, houtopstanden, natuur, landschap. Via die weg worden de effecten op dit bos in beeld gebracht.
		981_02	Indiener verzoekt om lichtvervuiling (lampen op masten) mee te nemen bij het beoordelen van milieueffecten en leefbaarheid	Op de nieuwe hoogspanningsmasten op land worden in beginsel geen lampen geplaatst; enkel bij masten op het water is verlichting rondom de ankers/fundatie noodzakelijk. Nader onderzoek naar lichtvervuiling is niet noodzakelijk.
982	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
983	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 8
	Individueel antwoord	983_01	Indiener wil een route om het 'bos van de toekomst' in Almere.	In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van huidige gebruiksfuncties en toekomstplannen met bijbehorende (concurrerende) ruimteclaims. Het is in het zoekgebied niet mogelijk

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies, waarden en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken daarom aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies. De effecten hierop worden voor een breed scala aan aspecten in beeld gebracht in het MER en IEA, zoals de effecten op recreatie, houtopstanden, natuur, landschap. Via die weg worden de effecten op dit bos in beeld gebracht.
		983_02	Indiener verzoekt om lichtvervuiling (lampen op masten) mee te nemen bij het beoordelen van milieueffecten en leefbaarheid	Op de nieuwe hoogspanningsmasten op land worden in beginsel geen lampen geplaatst; enkel bij masten op het water is verlichting rondom de ankers/fundatie noodzakelijk. Nader onderzoek naar lichtvervuiling is niet noodzakelijk.
984	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 7.
	Individueel antwoord	984_01	Indieners willen dat schade aan natuur en landschap voorkomen wordt en verzoeken om synergie te creëren met een plus voor biodiversiteit om natuur meer ruimte te bieden en hierbij kwetsbare waarden zoals natuur en landschap volwaardig te beschermen.	Voor alle onderzoeksalternatieven geldt dat de effecten op natuur en landschap in het kader van het MER en de IEA onderzocht worden. Tevens wordt in het MER gekeken of en hoe deze effecten kunnen worden voorkomen of beperkt door het toepassen van mitigerende maatregelen. Daarbij kan gedacht worden aan het aanbrengen van draadmarkering in de verbinding om het risico op vogelaanvaringen tegen de geleiders zoveel mogelijk te beperken. Op het moment dat er een voorkeurstracé gekozen is, kan er nagedacht gaan worden over mogelijkheden om synergie te creëren met biodiversiteit en natuur. Daar waar mogelijk worden meekoppelkansen voor bijvoorbeeld de biodiversiteit meegenomen in deze fase van het project.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
		984_02	Indieners verzoeken om rekening te houden met toekomstige natuur zoals Noorderwold - Eemvallei en in het zuiden van Schokland.	Ook de toekomstige ontwikkelingen zoals bijvoorbeeld Noorderwold – Eemvallei die op dit moment nog niet gerealiseerd zijn, maar met zekerheid wel gerealiseerd worden, worden in beeld gebracht. Daarnaast zijn er ontwikkelingen die nog niet helemaal zeker zijn, of waarvoor nog geen locatie vaststaat. Deze worden waar mogelijk wel meegenomen bij het beoordelen van effecten, maar hebben niet dezelfde status als ontwikkelingen die al vaststaan (zie NOA hoofdstuk 4 en de NRD hoofdstuk 4.1, pagina 39 - 40).
		984_03	Indieners vragen om in het MER ook te kijken naar boscompensatie en dan ook naar waar, hoeveel (inclusief aantal), type en omvang. Daarnaast wordt gevraagd om ook te kijken naar compensatie van het verlies van lokale natuurwaarden.	De effecten van een nieuwe hoogspanningsverbinding op bos komt terug in de beoordelingscriteria, zoals benoemd in de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau, zoals de effecten op houtopstanden, landschap, recreatie en biodiversiteit (bredere effecten op het ecosysteem). In de onderzoeksfase van het project waarin een project-MER wordt opgesteld op basis van het gekozen voorkeursalternatief, wordt ook een bomeninventarisatie uitgevoerd en bekeken of en hoeveel compensatie er nodig is.
		984_04	Indieners geven aan dat in de beoordelingskaders gesproken wordt over recreatie en vragen zich af wat de definitie van een recreatiegebied is in dezen, omdat natuurgebieden ook recreatiegebieden zijn.	Recreatiegebieden zijn gebieden waar mensen in de buitenlucht kunnen ontspannen. Natuurgebieden die geschikt zijn voor recreatie worden onderzocht binnen het onderzoeksaspect recreatie.
		984_05	Indieners geven aan dat er alleen wordt gesproken over het effect op ganzenfoerageergebieden en geven aan dat ook andere gebieden die belangrijk	In het MER worden alle effecten onderzocht die onderscheidend kunnen zijn voor het vergelijken van de alternatieven. De suggestie van indiener nemen we hierin mee.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			zijn voor ganzen meegenomen dienen te worden.	
		984_06	Indieners verzoeken om al in de eerste toetsing op mogelijk negatieve effecten op een Natura 2000-gebied, de zogenoemde voortoets, cumulatieve effecten met andere ontwikkelingen te betrekken en dit niet pas in de passende beoordeling te doen. Daarnaast verzoeken zij om deze voortoets voor elk Natura 2000-gebied te beschrijven en niet alleen een totaalbeeld te schetsen. En om deze effecten in zowel aanlegfase als de definitieve fase mee te nemen.	Cumulatie van effecten komt inderdaad aan de orde in het plan-MER en ook in het project-MER. In het project-MER is dat als onderdeel van de Passende Beoordeling die dan hoogstwaarschijnlijk moet worden gemaakt. Daarbij wordt ook het door indiener gevraagde onderscheid in aanlegfase en gebruiksfase aangebracht.
985	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 3, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
986	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
987	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5, 7, 8, 9, 11 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
988	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 3, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	988_01	Indiener wijst op het onderzoek van Lexmond uit 1983 over zinkverontreiniging in de omgeving van	Masten worden gebouwd met behulp van staal. Hierbij worden geen zware metalen gebruikt. In het verfsysteem worden eveneens geen zware metalen (cadmium-lood-

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			380kV masten en dat dit schade oplevert voor gevoelige gewassen.	broom-kwik-chroom VI) gebruikt. Ter bescherming en ten behoeve van het verven wordt er wel een basislaag zink aangebracht op het staal. Dit proces heet verzinken en wordt bij meerdere stalen onderdelen toegepast. Dit zorgt niet voor schade aan gewassen. Zinkverontreiniging rondom oudere, bestaande masten kan soms wel voorkomen, dat is bij dit project niet aan de orde. Overigens wijzen studies uit dat ook dat niet leidt tot significant negatieve effecten op gewassen, bodemleven en voedselveiligheid.
990	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	990_01	Indiener geeft aan opvattingen te hebben over twee tracéalternatieven en dan specifiek over de gedeelten die binnen de gemeentegrenzen van Almere liggen. indiener zegt daarbij: “Deze opvattingen kunt u in deze fase van het proces nog los zien van onze instemming dat u alle mogelijke tracés en de daarin voorkomende varianten gaat onderzoeken in het MER, IEA en MKPB”.	Wij zijn verheugd dat indiener met ons het belang ziet van het behouden van een zo groot mogelijke oplossingsruimte, in deze fase.
		990_02	Indiener geeft aan het gedeelte van het paarse onderzoeksalternatief dat binnen de gemeentegrenzen ligt onaanvaardbaar te vinden. Dit vanwege zowel reeds uitgevoerde als voorgenomen ontwikkelingen voor de zuidoever van het Weerwater, rondom de A6, onderdeel van de plannen Centrum Almere 2040.	Het is bekend dat indiener opvattingen heeft over dit gedeelte van het paarse onderzoeksalternatief. Gezien de huidige fase van de verkenning is het van belang een zo groot mogelijke oplossingsruimte te behouden. In het kader van de effectenonderzoeken ten behoeve van het MER en de IEA zullen wij in nauw overleg met uw gemeente de relevante aspecten meenemen.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
		990_03	Indiener geeft aan grote bezwaren te hebben tegen het gedeelte van het groene onderzoeksalternatief dat binnen de gemeentegrenzen ligt. Dit vanwege de doorsnijding van de bestaande woongebieden Almere Hout (met name Vogelhorst 1 en 2) en Oosterwold fase I. Daarnaast omdat dit onderzoeksalternatief langs de kust van Almere Haven loopt waar gebiedsontwikkeling is voorzien.	Het is bekend dat indiener bezwaren heeft over dit gedeelte van het groene onderzoeksalternatief. Gezien de huidige fase van de verkenning is het van belang een zo groot mogelijke oplossingsruimte te behouden. In het kader van de effectenonderzoeken ten behoeve van het MER en de IEA zullen wij in nauw overleg met uw gemeente de relevante aspecten meenemen.
		990_04	Indiener verzoekt om tracéalternatief door het IJmeer en het Markermeer volledig te onderzoeken: Het verzoek om dit tracéalternatief, namelijk in ieder geval het gedeelte dat gelegen is binnen de gemeentegrenzen van Almere, volwaardig mee te nemen in alle onderzoeken die moeten resulteren in een MER en een IEA. En daarmee het daadwerkelijk gaan onderzoeken van dit tracé dus niet afhankelijk te laten zijn van de tussentijdse uitkomsten van de voortoets Natura 2000. Indiener is van mening dat het verzoek om dit tracé volwaardig te gaan beschouwen ook tot uitdrukking moet komen in de definitieve versie van de Notitie Reikwijdte en Detailniveau.	Het blauwe onderzoeksalternatief gaat volwaardig meegenomen worden. Inmiddels is duidelijk geworden dat alle alternatieven in meer of mindere mate tot significante effecten op Natura 2000-gebieden leiden en dat nu niet met zekerheid de (on)vergunbaarheid is vast te stellen. De conclusie is daarmee ook dat het blauwe alternatief volledig wordt meegenomen in het MER en de IEA.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
		990_05	Indiener verzoekt om het gedeelde extern ingewonnen advies over de inzet van het instrument voortoets Natura 2000 onder de aandacht te brengen bij de landsadvocaat.	Er is kennisgenomen van het advies van indiener en dit is verstrekt aan de Landsadvocaat.
993	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 3.
	Individueel antwoord	993_01	Indiener ziet het oranje alternatief niet als optie, omdat het door de randmeren loopt en daarmee impact heeft op de natuur, landschap en lokale en regionale economie.	Mede op basis van de zienswijze van indiener is er in het tweede concept van de NRD een nieuwe variant op het oranje alternatief voorgesteld, die langs de N305 loopt
		993_02	Indiener wil dat het blauwe alternatief beter onderzocht wordt en als volwaardig alternatief onderzocht wordt in het MER.	Het blauwe onderzoeksalternatief gaat volwaardig meegenomen worden. Inmiddels is duidelijk geworden dat alle alternatieven in meer of mindere mate tot significante effecten voor Natura 2000-gebieden leiden en dat nu niet met zekerheid de (on)vergunbaarheid is vast te stellen. De conclusie is daarmee ook dat het blauwe alternatief volledig wordt meegenomen in het MER en de IEA.
		993_03	Indiener adviseert om dwarsverbindingen te onderzoeken. Om de knelpunten in Almere te vermijden zou het tracé ten noorden van Almere kunnen worden aangelegd en daarna verbonden worden met het gele of groene alternatief.	Deze adviezen worden meegenomen in het tweede concept van de NRD. De verbindingen maken combinaties (in een voorkeursalternatief) mogelijk waarbij vanaf Diemen eerst alternatief blauw of paars wordt gevolgd om vervolgens ter hoogte van Almere op te schuiven richting de tracés groen, geel of oranje, of juist andersom. Het is van belang deze verbindingsopties nu ook in beeld te hebben en te onderzoeken, zodat diverse combinaties van onderzoeksalternatieven mogelijk zijn.
		993_04	Indiener adviseert om de bestaande 150kV in de gemeente Zeewolde deels te koppelen met de nieuwe 380kV	Vanuit de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) is het combineren of bundelen van nieuwe hoogspanningsverbindingen van 220 kV en meer met

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			gezien de beperktere impact op landschap en ruimte. Daarbij zou ook onderzocht moeten worden of de bestaande masten hergebruikt of vervangen moeten worden. Waarbij bij hergebruik de 150kV verbinding ondergronds moet komen.	bestaande 150kV of 110kV - hoogspanningsverbindingen een uitgangspunt, indien mogelijk en zinvol. Het gele onderzoeksalternatief volgt grotendeels de huidige 150kV-hoogspanningsverbinding. De mogelijkheden voor bundelen of combineren met de bestaande 150kV-verbinding tussen Almere en Lelystad (tot aan de Hoekwanttocht) gaat onderzocht worden. De bestaande 150kV masten hergebruiken voor de nieuwe 380kV verbinding is technisch niet mogelijk gezien de eigenschappen van een 380kV verbinding. In het geval van het combineren moeten er nieuwe masten komen. Het ondergronds brengen van de bestaande 150kV verbinding wordt onderzocht in het MER.
		993_05	Indiener heeft een voorkeur voor wintrackmasten vanwege de vele windturbines in het gebied.	Bij de nieuwe verbinding is het uitgangspunt dat deze gerealiseerd wordt met vakwerkmasten. In de volgende onderzoeksfase van de ruimtelijke verkenning (waarin ook het planMER wordt opgesteld) wordt de voorkeur voor dit masttype verder onderbouwd en afgewogen in de IEA. Zie ook het antwoord bij het onderdeel Gezondheid in de thematische beantwoording.
994	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 5, 6, 7, 8 en 9.
	Individueel antwoord	994_01	Indiener wijst op interferentie van laagfrequente en / of andere geluidsbelasting met windmolens en dat er niet meer geluidsbelasting bij moet komen.	In het MER wordt ook onderzoek gedaan naar cumulatie van de effecten van de nieuwe verbinding in relatie tot andere factoren (b.v. bestaande windturbines). Deze en andere milieueffecten wegen mee in de integrale afweging van de alternatieven in de IEA.
		994_02	Indiener wijst erop dat het subjectieve risico en gebrek aan controle over	Over de mate waarin omwonenden stress ondervinden van een nieuwe hoogspanningsverbinding is geen representatief onderzoek beschikbaar. Daarnaast is het

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			plaatsing van masten kan leiden tot stress.	geen milieueffect. In het MER en de Integrale Effect Analyse wordt wel rekening gehouden met het aantal woningen en bedrijven dat in de nabijheid van de onderzoekstracés ligt.
		994_03	Indiener wijst erop dat een nieuwe hoogspanningsverbinding negatieve effecten heeft op bijen en vogels en dat dit onder andere de verplichting van bewoners in Oosterwold bemoeilijkt om de stad te voeden.	Over de relatie tussen het gedrag van bijen (zoals het bestuiven van planten door bijen) en hoogspanning is weinig literatuur beschikbaar, en zijn tegenstrijdige conclusies te vinden in de bestaande, beperkte studies. Gezien er geen sprake is van significante verbanden gerelateerd aan hoogspanningsverbindingen wordt dit niet nader onderzocht in het MER. De effecten op natuur (waaronder vogels en andere beschermde soorten) maken onderdeel uit van het onderzoek in het plan-MER en in het project-MER.
998	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
999	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1000	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 11.
	Individueel antwoord	1000_01	Indiener geeft aan dat het gele onderzoeksalternatief zijn werkzaamheden belemmert, omdat het in de teeltrichting komt te staan en er een windturbine op het perceel aanwezig is.	Pas na de keuze van het voorkeursalternatief wordt duidelijk op welke percelen en waar op het perceel de masten van de nieuwe 380kV verbinding komen te staan. Door de aanleg van een hoogspanningsverbinding is het mogelijk dat er inkomensschade ontstaat, omdat een deel van het object of perceel niet meer (optimaal) kan worden gebruikt. Bijvoorbeeld omdat op de plaats van de hoogspanningsmasten of andere werken geen gewassen

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				meer kunnen groeien wat leidt tot inkomensschade. Ook is het mogelijk dat er inkomensschade ontstaat door een nadelige exploitatie van het overige gedeelte van het object of perceel. Voor inkomensschade wordt een jaarlijkse vergoeding vastgesteld, die de feitelijke gebruiker van het object of perceel ontvangt. Als duidelijk is waar de masten komen, treden wij met de desbetreffende grondeigenaren in overleg over de eventuele nadelige gevolgen van de mastpositie(s).
1006	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1007	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1008	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1009	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1011	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5, 7, 8, 9, 11 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1013	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5, 7 en 8.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1014	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1016	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 5.
	Individueel antwoord	1016_01	Indiener vraagt zich af of bij de opwaardering van de bestaande 380kV hoogspanningsverbinding door Almere de zogenaamde faseoptimalisatie heeft plaatsgevonden en verzoekt om een enquête rondom de opgewaardeerde verbinding voor gezinnen die zich anders zijn gaan voelen.	Het verzoek heeft geen betrekking op de nieuwe te realiseren hoogspanningsverbinding, maar op de reeds opgewaardeerde bestaande verbinding. Bij de opwaardering van deze bestaande hoogspanningsverbinding zijn inderdaad maatregelen getroffen die ervoor gezorgd hebben dat de magneetvelden van de verbinding niet groter zijn geworden na de opwaardering.
		1016_02	Indiener vraagt zich af hoe de windmolens zich verhouden tot het nieuwe hoogspanningstracé.	Locaties waar windturbines staan zijn niet uitgesloten van de oplossingsruimte voor de alternatievenontwikkeling, maar worden onderzocht in het MER en in de integrale afweging van de alternatieven in de IEA. Het zijn de bevoegde ministers die uiteindelijk besluiten waar de nieuwe hoogspanningsverbinding komt te staan, mede op basis van een advies van de regionale overheden. De nieuwe hoogspanningsverbinding kan negatieve effecten hebben op andere belangen, zoals windturbines.
1018	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1020	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 8 en 11.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1021	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 11.
	Individueel antwoord	1021_01	Indiener vindt dat ook fase 2 van Oosterwold als 'grote concentratie woningen' uitgesloten moet worden als zoekgebied voor de aanleg van het hoofdtracé en/of een hoogspanningsstation vanwege beperking t.a.v. woningbouw en toekomstige woon- en leefkwaliteit.	Op het gebruikte kaartmateriaal is op deze locatie een rood vlak te zien. Het is dus als 'uitgesloten' gebied gemarkeerd op het kaartmateriaal in de Notitie Onderzoeksalternatieven (NOA). Dit, met de bijhorende toelichtingen in de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), wekt de verwachting dat dit gehele vlak uitgesloten is. Het is echter de verwachting dat langs de N706 voldoende ruimte is om een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding in te passen, zonder dat deze door de nieuwe woonwijken of geplande woningen loopt. Dit wordt onderzocht in het kader van MER en IEA. Door de nieuwe verbinding te bundelen met de N706 wordt voldaan aan het 'bundelen waar kan'-principe uit de Nationale Omgevingsvisie (NOVI).
		1021_02	Indiener stelt dat de aanleg in strijd is met de door de overheid beoogde woningbouwontwikkeling in Oosterwold, en dat bedrijven economisch worden benadeeld.	Het moeten uitkopen en slopen van bestaande (of geplande) woningen wordt zoveel als mogelijk voorkomen. Het is op voorhand echter niet uit te sluiten dat dit op sommige locaties het geval is. Voor economische gevolgen kan na het doorlopen van de procedure een verzoek tot planschade worden ingediend. Voor dit punt wordt verwezen naar de thematische beantwoording 11.
		1021_03	Indiener wijst op het gebruik van koppelkansen door meerdere hindergebieden (veiligheidszones en slagschaduw van windmolens, beperkingen en toekomstige verbreding A6 en A27, en beperkingen door	De genoemde hindergebieden kunnen ook belemmeringen vormen voor de realisatie van een nieuwe hoogspanningsverbinding en andersom. Daardoor is clusteren van deze ontwikkelingen niet altijd mogelijk. Het onderzoek hiernaar zal onderdeel uitmaken van de brede

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			Lelystad Airport) te clusteren om de belasting op de leefomgeving zoveel als mogelijk te beperken.	afweging op o.a. milieu, techniek en omgeving in de integrale effectanalyse.
		1021_04	Indiener verzoekt om een tracé te selecteren dat zoveel mogelijk gebruik maakt van rijksgronden.	Wij passen op voorhand geen prioritering van het gebruik van gronden toe. In het MER en de IEA komen we op basis van een integrale effectanalyse tot de beslisinformatie waarop de keuze van het 380kV tracé op wordt gebaseerd.
1022	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5, 7 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1024	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1025	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 3 en 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1026	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1027	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 7, 8 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1028	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 7, 8 en 11.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	1028_01	Indiener wijst erop dat Oosterwold aangemerkt is als uitsluiting in de notitie onderzoeksalternatieven.	Op het gebruikte kaartmateriaal is op deze locatie een rood vlak te zien. Het is dus als 'uitgesloten' gebied gemarkeerd op het kaartmateriaal in de Notitie Onderzoeksalternatieven (NOA). Dit, met de bijhorende toelichtingen in de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), wekt de verwachting dat dit gehele vlak uitgesloten is. Het is echter de verwachting dat langs de N706 voldoende ruimte is om een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding in te passen, zonder dat deze door de nieuwe woonwijken of geplande woningen loopt. Dit zal worden aangepast op de kaarten. Door de nieuwe verbinding te bundelen met de N706 wordt voldaan aan het 'bundelen waar kan'-principe uit de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en aan de richtlijnen die gelden voor magneetveldzones.
		1028_02	Indiener vraagt vanwege de beperkte ruimte tussen de Vogelweg (N706) en de nieuwe windturbines rekening te houden met risico zonering windturbines.	In de beschrijving en de beoordeling van de effecten van de verschillende onderzoeksalternatieven wordt rekening gehouden met zowel bestaande als toekomstige gebruiksfuncties in het gebied, zoals woningen en windturbines. In het kader van de integrale effectanalyse wordt een analyse gemaakt van risico's rond en impact van de voorgenomen verbinding op andere infrastructuur en objecten en vice versa. Ook voor de onderzoeksalternatieven die binnen de invloedssfeer van windturbines liggen zal een risicoanalyse worden uitgevoerd. In deze analyse zal rekening worden gehouden met de adviesafstanden die hiervoor gelden in de Handboek Risicozonering.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
1029	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1032	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1034	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1035	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1036	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11 en 12.
	Individueel antwoord	1036_01	Indiener doet suggestie voor de afbuiging groene tracé ruim voor de A 27 naar het gele of paarse tracé.	Een afbuiging voor de A27 is opgenomen als te onderzoeken tracé in het tweede concept van de NRD, die ter inzage gelegd is.
1037	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 5, 7, 8, 9, 11 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1038	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5, 7, 8, 9, 10 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1039	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1040	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1041	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 7, 8 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1042	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1043	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 8 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1044	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1045	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1047	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
1048	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 9, 11 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1049	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1050	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 9 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1051	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	1051_01	Indiener vraagt aandacht voor onderzoek naar de veiligheids- en gezondheidsrisico's in verband met de Corten stalen gevelconstructie van de woning	Met betrekking tot veiligheids- en gezondheidsrisico's nabij woningen passen wij het voorzorgbeleid toe, dat staat beschreven onder 5. Zienswijzen over gezondheidseffecten door magnetische straling. Stalen gevelconstructies worden hier niet specifiek in benoemd.
1052	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1053	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1054	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5, 8 en 9.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	1054_01	Indiener vraagt aandacht voor het toepassen van de beginselen van evenredigheid en subsidiariteit.	Het versterken van het 380kV-hoogspanningsnet is een landelijke opgave. Het beginsel van evenredigheid, ook wel het proportionaliteitsbeginsel, is hierbij zeker relevant en krijgt veel aandacht in de verkenning naar de nieuwe verbinding. Evenredigheid, dan wel proportionaliteit, gaat in deze zin over de inbreuk op individueel belang ten opzichte van het nationaal belang: een goed functionerend hoogspanningsnet. Door middel van gedegen milieuonderzoek (MER) en een integrale effectanalyse (IEA) wordt advies gegeven aan de ministers over een te selecteren voorkeursalternatief. De ministers kiezen uiteindelijk het onderzoekalternatief waarbinnen de nieuwe verbinding wordt gerealiseerd, mede op basis van het advies van de regionale overheden. Zie ook de thematische beantwoording. Subsidiariteit heeft, met betrekking tot de voorliggende ontwikkeling, betrekking op de vraag: welke laag van de overheid heeft beslissingsbevoegdheid over de nieuwe verbinding? Voor project van nationaal belang ligt de beslissingsbevoegdheid bij het Rijk – in dit geval de minister voor Klimaat en Energie, samen met de minister voor Volkshuisvesting en Ruimtelijke Ordening.
1055	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 3, 5, 8, 9, 10,11 en 13.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1058	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
1060	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5, 7, 9 en 11.
	Individueel antwoord	1060_01	Indiener vraagt betrokkenheid van omwonenden bij het beoordelen van de alternatieven omdat zij er het meeste last van ondervinden.	De beoordeling van de effecten van de alternatieven vindt plaats in het MER en de Integrale Effect Analyse. Deze rapporten worden, tegelijk met een voorstel voor een voorkeursalternatief, ter inzage gelegd. Op dat moment kan iedereen op deze stukken reageren door het indienen van een zienswijze.
1063	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1064	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 7, 8 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1066	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 5, 7, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1067	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1068	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 2.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1070	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 8 en 9.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1071	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5, 7, 8 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1074	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 9 en 11.
	Individueel antwoord	1074_01	Indiener wijst ook op de aanwezige windmolens.	Locaties waar windturbines staan zijn niet uitgesloten van de alternatievenontwikkeling, maar worden onderzocht in het MER en in de integrale afweging van de alternatieven in de IEA. Het zijn de bevoegde ministers die uiteindelijk besluiten waar de nieuwe hoogspanningsverbinding komt te staan, mede op basis van een advies van de regionale overheden. De nieuwe hoogspanningsverbinding kan negatieve effecten hebben op andere belangen, zoals windturbines.
		1074_02	Indiener noemt in een bijlage een 11-tal concrete punten waar aandacht voor wordt gevraagd in het onderzoek naar de voorkeursbeslissing.	Een deel van de genoemde punten (waaronder elektromagnetisch velden, gevolgen voor agrarische gebruiksfuncties en natuur) is onderdeel van het onderzoek naar de effecten in het MER. Een deel van de punten gaat over vergoedingen en compensatie voor eventueel verlies / hinder van bedrijfsvoering. Voor economische gevolgen voor bedrijven kan na het doorlopen van de ruimtelijke procedure een verzoek tot planschade worden ingediend. Voor dit punt wordt verwezen naar de thematische beantwoording nr 11. Een van de punten die hiermee nog niet beantwoord is, gaat over de wens om de zonnepanelen op het erf direct aan te sluiten op de mast, mocht deze nabij de woning geplaatst moeten worden. Hiervoor geldt dat er geen directe verbinding vanaf woningen naar de

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				380kV verbindingen mogelijk is. De elektriciteit moet via een tussenstation eerst omgezet worden naar laagspanning. Van daaruit wordt de elektriciteit via kabels naar bijvoorbeeld woningen en industrie verdeeld en getransporteerd.
1075	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1077	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 7, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1078	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1079	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1080	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7 en 10.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1081	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 8 en 11.
	Individueel antwoord	1081_01	Indiener wil onderzoek naar routes die bosgebied van Almere ontzien, bijv door pas na A27 naar zuiden af te buigen. Liever de A6 volgen.	De voorgestelde afbuiging voor de A27 is opgenomen in het tweede concept van de NRD. Zie ook de thematische beantwoording nr.2 over 'Zienswijzen over tracering/route van de onderzoeksalternatieven'.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
1082	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1083	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 7, 8, 10 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1086	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1087	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1090	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1091	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 7, 8 en 9.
	Individueel antwoord	1091_01	Indiener vraagt lichtvervuiling en leefbaarheid mee te nemen bij de onderzoeksaspecten.	Leefbaarheid komt terug bij het thema 'leefomgeving en gezondheid' in het MER en bij de effecten op gebruiksfuncties en het landschap. Op de nieuwe hoogspanningsmasten op land worden in beginsel geen lampen geplaatst; enkel bij masten op het water is verlichting rondom de ankers/fundatie noodzakelijk. Nader onderzoek naar lichtvervuiling is niet noodzakelijk.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
1092	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5, 7, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1093	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1094	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1095	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 7 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1096	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1097	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1098	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1099	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5 en 7.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1100	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1101	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1102	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 3, 4, 5, 7, 9 en 11.
	Individueel antwoord	1102_01	Indiener stelt dat de 380KV lijn uiteraard invloed heeft d.m.v het magnetisch veld op zonnepanelen die hij van zins is om aan te gaan schaffen. Het nadelig effect kan zijn dat de opbrengst van de panelen hierdoor minder zal zijn. Graag krijgt indiener inzicht in de effecten. (zie ook bijlage belangenvereniging Almeerder Hout)	Het magneetveld van een hoogspanningsverbinding heeft geen merkbare invloed op het rendement van zonnepanelen. Zo zijn er ook meerdere voorbeelden van zonneparken direct onder hoogspanningsverbindingen (zoals het zonnepark langs de A15 tussen Arnhem en Tiel).
1103	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9 en 10.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1104	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1105	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 7 en 9.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1106	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4 en 7.
	Individueel antwoord	1106_01	Indiener verwijst naar de Power E-Pipe en verzoekt om de verbinding (deels) ondergronds aan te leggen en dan bijbehorende onderzoeken uit te voeren voor ondergrondse effecten van magneetvelden.	Voor de nieuwe verbinding geldt het 'bovengronds, tenzij'-principe. De nieuwe verbinding zal net als de huidige 380kV-hoogspanningsverbinding tussen Diemen en Ens onderdeel uitmaken van de landelijke 380kV-ring, de hoofdstructuur van het Nederlandse en Europese elektriciteitsnetwerk (zie Notitie onderzoeksalternatieven hoofdstuk 5). Dit betekent dat het goed functioneren van deze verbindingen essentieel is voor de leveringszekerheid op het landelijke en het Europese hoogspanningsnetwerk. Als een hoogspanningsverbinding op de landelijke 380kV-ring uitvalt (door storing of calamiteiten) heeft dit onacceptabele gevolgen voor het landelijke en Europese netwerk en kunnen delen van Nederland en Europa zonder stroom komen te zitten. Daarom moet het risico op uitval zo klein mogelijk zijn. Bij het ondergronds brengen van 380kV-verbindingen is het risico op storingen groter en is ook het opsporen en oplossen van de verstoringen vele malen moeilijker dan een bovengrondse verbinding. Daarom is het uitgangspunt dat 380kV-verbindingen op de landelijke ring bovengronds gerealiseerd worden (zie NOA: hoofdstuk 5.2, pagina 42). Bij de verbinding tussen Diemen, Lelystad en Ens kan alleen voor kortere trajecten, waar de ruimtelijke inpassing bovengronds echt niet mogelijk is, worden onderzocht of een ondergrondse aanleg daar technisch mogelijk en

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				verantwoord is. Dit kan over een maximale lengte van circa 10 kilometer tussen twee hoogspanningsstations.
		1106_02	Indiener vraagt wat de gevolgen zijn voor flora en fauna bij het verlaten van het bestaande 380kV-tracé door Almere.	Onderzocht wordt of het mogelijk is om de bestaande 380kV-verbinding die nu door Almere loopt te verplaatsen naar buiten de bestaande woongebieden. In het MER en in de IEA wordt ingegaan op de effecten die deze verplaatsing kan veroorzaken, waaronder effecten op flora en fauna.
		1106_03	Indiener verzoekt bij masten in of langs de dijk de gevolgen in beeld te brengen voor het ecosysteem, fauna en flora.	De precieze mastlocaties zijn in de plan-MER fase nog niet bepaald. Het onderzoek naar de effecten van de mastlocaties op flora en fauna gebeurt daarom in het project-MER, na de keuze van het voorkeursalternatief.
		1106_04	Indiener vraagt zich af of het bestaande 380kV-tracé ondergronds gebracht kan worden op dezelfde locatie.	Naast de doelstelling van TenneT om een nieuwe hoogspanningsverbinding te realiseren, heeft de gemeente Almere de wens geuit om de huidige 380kV-verbinding door bestaande woongebieden in Almere te verplaatsen. Door het ministerie van EZK is in het kader van de opwaardering van de bestaande 380kV-verbinding een toezegging gedaan aan het gemeentebestuur van de gemeente Almere. Er is toegezegd dat bij een toekomstige verzwaring cq. uitbreiding van het hoogspanningsnet ter plaatse ook de mogelijkheden onderzocht worden om de bestaande 380kV-verbinding, die in Almere over een lengte van circa 16 kilometer door stedelijk gebied loopt, te verplaatsen of eventueel te verkabelen (ondergronds brengen). Als onderdeel van de verkenning voor een nieuwe verbinding kijken we hier ook naar. De resultaten van dit onderzoek worden in het MER en de Integrale Effect Analyse opgenomen.
		1106_05	Indiener verzoekt om bij alternatief oranje het gedeelte vanaf Stichtse brug binnendijs kan op bestaande	In deze fase van het project waarin het plan-MER opgesteld wordt, zijn de mogelijke mastlocaties nog niet bekend. Als het gedeelte van alternatief oranje waar indiener naar

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			funderingen van windmolens van Vattenfall. Dat kan bouwstoffen schelen en minder slagschaduw opleveren voor landbouwers.	verwijst als voorkeursalternatief wordt gekozen, kan in de volgende fase waarin het project-MER opgesteld wordt, bekeken worden of dit een mogelijkheid is.
1107	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 7.
	Individueel antwoord	1107_01	Indiener vraagt zich af waarom een route via Airport Lelystad bij voorbaat is uitgesloten.	Er wordt uitgegaan van de functionaliteiten en mogelijkheden die Airport Lelystad biedt, waar het vliegveld een vergunning voor heeft. Daarom wordt er rekening gehouden met de aanvliegroutes, ondanks dat deze op dit moment niet gebruikt worden.
		1107_02	Indiener geeft aan dat het vijfde alternatief (blauw) niet meegenomen moet worden omdat geen zekerheid verkregen kan worden dat de natuurlijke kenmerken van de gebieden niet aangetast worden, gelet op de instandhoudingsdoelstellingen van de aanwezige natuurwaarden.	Voor alle onderzoeksalternatieven is een nadere analyse uitgevoerd naar de kansrijkheid van de alternatieven in verband met effecten op Natura 2000-gebieden. Hieruit blijkt dat alle alternatieven in meer of mindere mate leiden tot significante effecten die mogelijk niet alle te mitigeren zijn. Op basis van de nadere analyse is niet met zekerheid vast te stellen of één of meer alternatieven inhoudelijk (on)vergunbaar zijn; dit is ook het standpunt van de landsadvocaat, die om advies is gevraagd over de conclusies van de nadere analyse. Daarom worden alle onderzoeksalternatieven nader uitgewerkt en onderzocht in het plan-MER en de IEA.
1109	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4, 5 en 11.
	Individueel antwoord	1109_01	Indiener vraagt of het mogelijk is om een bestaande 150kV ondergronds aan te brengen waardoor de nieuwe 380kV op de plek van de 150kV aangelegd kan worden. Mede om bestaande infrastructuur te kunnen gebruiken.	In het kader van het MER en de IEA wordt onderzocht of het mogelijk is om de nieuwe 380kV verbinding te laten lopen nabij of op het tracé waar nu de 150kV verbinding ligt. Ook wordt onderzocht of de bestaande 150kV verbinding bovengronds kan blijven of beter ondergronds aangelegd kan worden. Midden onder de masten van de

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				380kV verbinding is dat echter niet mogelijk. Een 150kV kabel moet op een bepaalde afstand van een bovengrondse verbinding liggen, vanwege leveringszekerheid, bereikbaarheid en net kwaliteit. De masten van een 150kV verbinding kunnen niet gebruikt worden voor een 380kV verbinding. Dit heeft mede te maken met het feit dat een 380kV verbinding hoger moet zijn. Dit heeft te maken met magneetvelden. Door de hogere masten is er minder invloed op de omgeving. Ieder spanningsniveau heeft daarom een andere mast.
		1109_02	Indiener vraagt of de nieuwe 380kV-verbinding invloed gaat hebben op de nog te plaatsen zonnepanelen op het perceel, vanwege magneetvelden.	Het magneetveld van de nieuwe hoogspanningsverbinding heeft geen merkbare invloed op het rendement van zonnepanelen. Zo zijn er ook meerdere voorbeelden van zonneparken direct onder hoogspanningsverbindingen (zoals het zonnepark langs de A15 tussen Arnhem en Tiel).
1110	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1111	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 7 en 9.
	Individueel antwoord	1111_01	Indiener mist een voor Flevoland belangrijk aspect, namelijk de invloed van het te kiezen tracé op de toeristische en recreatieve waarde van Flevoland.	Effecten op recreatie worden onderzocht in het kader van het MER.
1112	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 10 en 11.
	Individueel antwoord	1112_01	Indiener mist voldoende grondslag om nu al met een NRD naar buiten te gaan.	De NRD is een vormvrij document waarin de voorgestelde onderzoeksmethodiek voor het MER gedeeld wordt. Er zijn

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			Vindt in de NRD te weinig onderbouwing van de keuzes die gemaakt zijn in het onderzoeksvoorstel.	geen eisen waar de NRD aan moet voldoen. Ook het detailniveau waarop de voorgestelde nader te onderzoeken alternatieven worden gepresenteerd is vormvrij. De Notitie Onderzoeksalternatieven voorziet in een uitgebreide onderbouwing van de nu voorgestelde onderzoeksalternatieven die verder uitgewerkt worden ten behoeve van het plan-MER en de IEA.
1113	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1114	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 9 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1115	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 4, 5, 7, 8, 9, 11 en 12.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1117	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1118	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 8.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1119	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
1120	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1121	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1122	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1123	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1124	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 9.
	Individueel antwoord	1124_01	Indiener vraagt aandacht voor het effect van ondergrondse kabels op de opwarming van grondwater en de invloed op de kwaliteit van het grondwater daardoor.	Het uitgangspunt is een bovengrondse verbinding. Als dat op gedeeltes van het tracé niet haalbaar blijkt, kan als mitigerende maatregel onderzocht worden of ondergronds een oplossing kan zijn. Dat onderzoek vindt plaats na de keuze van het voorkeursalternatief (in de project-MER). Zie hiervoor ook de thematische beantwoording nummer 4. Als er onderzoek plaatsvindt naar de ondergrondse aanleg van de verbinding op bepaalde locaties, wordt ook gekeken naar het effect hiervan op de kwaliteit van het grondwater.
		1124_02	Indiener vraagt aandacht voor de invloed van de fundering van masten op de waterafvoerende functie van een watergang.	Dit is een technische eis waar de nieuwe hoogspanningsmasten inderdaad aan dienen te voldoen. Daarmee maakt dit onderdeel uit van de technische uitwerking van de nieuwe hoogspanningsverbinding in de

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				planuitwerkingsfase, na de keuze van het voorkeursalternatief. Als hier niet direct aan voldaan kan worden, zijn er maatregelen nodig om het effect op de waterafvoer te mitigeren dan wel te compenseren.
		1124_03	Indiener vraagt aandacht voor de kamerbrief over Water en Bodem sturend.	Hier zal in het plan-MER aandacht voor zijn bij de onderzoeksthema's Bodem en Water en in de vervolgfase ook in het project-MER.
		1124_04	Indiener verzoekt om ook de KRW-oppervlaktewaterlichamen binnen Flevoland op kaart aan te geven.	Dit wordt meegenomen in het deelrapport Water in het plan-MER en later in het project-MER.
		1124_05	Indiener benoemt de ontwikkeling van een 'superkazerne' en de mogelijke locaties daarvoor in Flevoland als informatie wat relevant is om mee te nemen in het onderzoek.	De mogelijkheid van een nieuwe kazerne van Defensie in Flevoland is in beeld. Hiermee wordt rekening gehouden in het MER en de IEA.
		1124_06	Indiener vraagt aandacht voor de beleidsstukken omtrent primaire waterkeringen en de eisen hieruit voor hoogspanningsmasten in de beschermingszones van primaire waterkeringen.	De eisen en te hanteren afstanden tot primaire waterkeringen zijn ons bekend. Hier wordt rekening mee gehouden bij de verdere uitwerking van de onderzoeksalternatieven tot een fysiek ruimtebeslag op de kaart en de mogelijke beperkingen daarbij.
1125	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	1125_01	Indiener geeft aan dat de route parallel aan de N50 en het Reevediep op ernstige bezwaren en belemmeringen stuit en acht daarom het alternatief niet gewenst en niet realistisch.	De nadelen en effecten van alternatief oranje worden in het plan-MER en IEA uitgebreid onderzocht en gerapporteerd, zodat een onderbouwde afweging gemaakt kan worden in relatie tot de andere beschikbare alternatieven. In de notitie onderzoeksalternatieven is toegelicht waarom dit alternatief als één van de mogelijke alternatieven is toegevoegd. De bezwaren die genoemd worden door indiener, worden meegenomen in MER dan wel IEA en

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				vormen daarmee beslisinformatie voor de uiteindelijke keuze van het voorkeursalternatief.
		1125_02	Indiener acht een onderzoeksalternatief parallel aan het Veluwerandmeer (Oldebroek – N307) niet realistisch vanwege de beperkte ruimte en aanwezige bestaande functies zoals woningbouw en N2000 gebied.	De nadelen en effecten van alternatief oranje worden in het plan-MER uitgebreid onderzocht en gerapporteerd, zodat een onderbouwde afweging gemaakt kan worden in relatie tot de andere beschikbare alternatieven. In de notitie onderzoeksalternatieven is toegelicht waarom dit alternatief als één van de mogelijke alternatieven is toegevoegd. De bezwaren die genoemd worden door indiener, worden meegenomen in de effectbepaling en dat is beslisinformatie voor de minister voor de uiteindelijke keuze tot een voorkeursalternatief.
		1125_03	Indiener stelt twee alternatieven voor, voor het oostelijk tracéalternatief: vanaf Ramspol parallel aan de dijk langs Ketelmeer/Vossemeer ten noorden van de N307 en het recreatiegebied Lido het Vossemeer kruisen richting Flevoland en een oostelijke route vanuit Flevoland (tussen Ketelhaven en Roggebotsebos) over Ketelmeer naar Ens.	De voorgestelde routes van indiener zijn aanvullend meegenomen als onderdeel van de onderzoeksalternatieven oranje en geel in het tweede concept van de NRD.
1126	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1127	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 3 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1128	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 7, 8 en 9.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1129	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 7 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1130	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1131	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1133	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1134	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1135	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1136	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
1137	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1138	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1139	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	1139_01	Indiener geeft aan dat de Vogelweg (N706) door een woonwijk loopt en het groene alternatief daarmee strijdig is met de harde belemmeringen zoals benoemd in de concept NRD en Oosterwold in de notitie onderzoeksalternatieven in het rood is weergegeven. Het stuk vanaf de A27 tot de Waterlands weg /N305 tot de Waterlands weg /N305 beschrijven als knelpunt vanwege de bestaande woningen.	Op het gebruikte kaartmateriaal is op deze locatie een rood vlak te zien. Het is dus als 'uitgesloten' gebied gemarkeerd op het kaartmateriaal in de Notitie Onderzoeksalternatieven (NOA). Dit, met de bijhorende toelichtingen in de concept Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD), wekt de verwachting dat dit gehele vlak uitgesloten is. Het is echter de verwachting dat langs de N706 voldoende ruimte is om een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding in te passen, zonder dat deze door de nieuwe woonwijken of geplande woningen loopt. Dit wordt aangepast op de kaart. Dit wordt onderzocht in het MER. Door de nieuwe verbinding te bundelen met de N706 wordt voldaan aan het 'bundelen waar kan'-principe uit de Nationale Omgevingsvisie (NOVI) en aan de richtlijnen die gelden voor magneetveldzones.
		1139_02	Indiener is van mening dat het bos langs de Vogelweg tussen de A27 en Waterlands weg /N305 ingetekend moet worden als kwetsbaar of uitgesloten	De kaart in de NRD geeft de natuurgebieden weer die (inter)nationaal beschermd zijn, zoals Natura 2000-gebieden en Natuurnetwerk Nederland. Het bos dat door de indiener wordt genoemd, maakt daar geen onderdeel van uit. De effecten van een nieuwe

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			gebied en onderzocht wordt op kwetsbaarheid.	hoogspanningsverbinding op dit bos komt echter wel terug in andere beoordelingscriteria, zoals de effecten op houtopstanden, landschap, recreatie en biodiversiteit (bredere effecten op het ecosysteem). In de fase van het project waarin ook een project-MER wordt opgesteld, wordt ook een bomeninventarisatie uitgevoerd en bekeken of en hoeveel compensatie nodig is.
		1139_03	Indiener wijst op de impact van cumulatieve effecten van de aanwezige windturbines en nieuwe hoogspanningsmasten op de belasting van het gebied Oosterwold.	De cumulatie van verschillende soorten functies en activiteiten in een gebied en het effect dat dit op de omgeving kan hebben (o.a. qua beleving en hinder), maakt onderdeel uit van de integrale effectanalyse. Daar wordt dit als aandachtspunt binnen het thema omgeving meegegeven voor de integrale afweging en uiteindelijke keuze van een voorkeursalternatief door de minister.
		1139_04	Indiener vraagt zich af waarom bewoners van de wijk Oosterwold niet geïnformeerd zijn over een mogelijke hoogspanningsverbinding van alternatief groen ten tijde van de uitgifte van de kavels van Oosterwold.	Op het moment dat de kavels werden uitgegeven voor de nieuwe woningen in Oosterwold was nog niet bekend dat er een nieuwe 380kV hoogspanningsverbinding nodig was. Op 2 september 2022 is het voornemen voor de nieuwe verbinding gepubliceerd. De onderzoeksalternatieven die in de concept-NRD zijn weergegeven zijn in 2023 verkend en ontwikkeld.
1140	Thema antwoord			Niet van toepassing
	Individueel antwoord			Niet van toepassing
1141	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 4,
	Individueel antwoord	1141_01	Indiener heeft het gevoel dat de betrokkenheid van de agrarische sector, die toch een wezenlijk onderdeel uitmaakt van het landelijk gebied waar deze hoogspanningsverbinding in komt	Wij zijn ons ten volle bewust dat het landelijk gebied, waar de nieuwe verbinding voor het overgrote deel doorheen zal komen, als vanzelfsprekend van groot belang is voor de agrarische sector in al zijn vormen. Daarbij gaat het naast het sectorale belang ook om het individuele belang van de

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			te staan, onvoldoende is meegenomen in het participatieproces. In dit onderzoeksplan komt de agrarische sector namelijk maar zelden voor. Er is zelfs geen paragraaf over de landbouw geschreven. Bovendien wordt er in het stuk niet gesproken over landbouw maar gaat het systematisch over bedrijven en/of grondeigenaren. Het participatieproces moet representatief zijn voor de mensen die het betreft en daar hoort zeker in het landelijk gebied van de provincie Flevoland ook nadrukkelijk de landbouw bij. Wij willen u vragen het huidige stuk, zonder de genoemde voorwaarden, niet verder te gebruiken. De huidige invulling, met daarin een marginale rol voor de agrariërs in het gebied, zal voor nog meer onrust zorgen dan er al is.	agrariërs. Dat er gesproken wordt over bedrijven en /of grondeigenaren klopt. Daarmee hebben wij getracht ook de agrarische sector een plek te geven in de stukken. Het belang van de agrarische sector wordt erkend. In het MER en de IEA zal hier ook nadrukkelijk aandacht voor zijn in de effectbeoordeling en afweging. Voor de individuele agrariërs zijn er in het proces meerdere momenten waarop zij gebiedskennis kunnen en konden leveren en hun reactie/aanvullingen/ideeën op de onderzoeksalternatieven. Tevens staan wij altijd open voor een gesprek. U kunt altijd contact met ons opnemen (zie de contactgegevens in het participatieplan). Tot slot horen wij ook graag van indiener of zij nog ideeën heeft op welke manier en op welke momenten zij zelf meer bij dit proces betrokken wil worden.
		1141_02	Indiener heeft inhoudelijke opmerkingen over de reikwijdte van de NRD, m.b.t.: - te onderzoeken tracévarianten - Te kiezen tracé - Cultuurtechniek - (geen) natuurcompensatie - Aanlegmethode - Combineren i.p.v. bundelen - Handhaven areaal landbouwgebied	De te onderzoeken tracévarianten, combineren en/of bundelen en de aanlegmethode (bovengronds, tenzij), zijn in de concept NRD beschreven en toegelicht. Aspecten als cultuurtechniek, natuurcompensatie en locatie van masten komen aan bod in een volgende onderzoeksfase, bij de uitwerking van het voorkeursalternatief. De effecten op de landbouw komen aan bod in het MER (ruimtegebruik), de maatschappelijke kostprijsbepaling en de Integrale effectanalyse. Zie ook onze reactie op zienswijzepunt 1141_01 over de betrokkenheid van LTO en individuele agrariërs.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			- Betrekken grondeigenaren bij situering masten	
		1141_02	Indiener geeft aan dat naast de uitwerking van de milieugevolgen in de plan-MER de uitwerking van de landbouwkundige aspecten van belang zijn bij de keuze voor het voorkeursalternatief. Indiener doet een voorstel voor een gedetailleerd beoordelings- en afwegingskader.	Dit zienswijzepunt heeft grotendeels geen betrekking op de NRD en het MER, maar geeft aan welke landbouwaspecten naar de mening van indiener mee moeten wegen bij de keuze voor een voorkeursalternatief. In de maatschappelijke kostprijsbepaling nemen we de maatschappelijk kosten mee. Andere aspecten komen in de integrale effectanalyse aan bod, voor zover ze in deze fase onderscheidend zijn voor een keuze tussen de onderzoeksalternatieven. In de planuitwerkingsfase en de (voorbereiding van) de realisatie zoomen we verder in op de consequenties voor de landbouw. In het proces worden LTO en individuele agrariërs betrokken, zie onze reactie op zienswijzepunt 1141_01. Specifiek voor het onderdeel schadevergoeding verwijzen wij naar de reactie op thema 2.
1142	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1143	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	1143_01	Indiener vraagt een afweging tussen hinder voor de agrarische sector en de daarmee gepaard gaande kosten en opbrengst derving en de hinder in een Natura 2000-gebied als de Oostvaardersplassen.	In het MER en de Integrale Effect Analyse worden de verschillende onderzoeksalternatieven onderzocht en beoordeeld op tal van aspecten, waaronder de effecten op Natura 2000 gebieden, op het landschap en op agrarische bedrijfsvoering. Deze effecten worden waar mogelijk ook in kosten of baten uitgedrukt, als onderdeel van de integrale effectanalyse (onderdeel maatschappelijke kostprijs

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				bepaling). Op grond van deze integrale beslisinformatie wordt er een keuze gemaakt voor een voorkeursalternatief. De regionale overheden worden gevraagd de ministers hierin te adviseren.
		1143_02	Indiener vraagt om de volgende volgorde van benodigde gronden aan te houden, te beginnen met de gronden die als eerste zouden moeten worden gebruikt voor de 380kV-verbinding: overheidsgronden als buffer langs infra van snelwegen, overheidsgronden met natuur doeleinden, gronden in beheer bij tbo's of gelijksoortige organisatie, landbouwgrond.	Wij passen op voorhand geen prioritering van het gebruik van gronden toe. In het MER en de IEA komen we op basis van een integrale effectanalyse tot de beslisinformatie waarop de keuze van het 380kV tracé op wordt gebaseerd.
1144	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1145	Thema antwoord	-	-	Niet van toepassing
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1146	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1147	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1148	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 5 en 7.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1149	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1150	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1151	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5 en 11.
	Individueel antwoord	1151_01	Indiener geeft aan dat bereidheid van omwonenden moet worden meegenomen in het toetsingskader.	Draagvlak van de omgeving voor de diverse alternatieven die in beeld zijn, is een aspect wat een plek krijgt in de integrale effectanalyse bij het thema 'Omgeving'. Het is geen milieuthema en maakt daarom geen onderdeel uit van het MER.
1152	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1154	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4, 5, 7, 8 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1155	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	1155_01	Indiener geeft aan dat door de aanleg van het hoogspanningstracé en een hoogspanningsstation woningbouw in het gebied sterk wordt beperkt en –	De aanleg van een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding zal effect hebben op andere ruimtelijke ontwikkelingen, zoals woningbouw. Om alle nieuwe woningen en bedrijven ook in de toekomst van elektriciteit te blijven voorzien, is de

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			mede in combinatie met het recent gerealiseerde Windmolenpark Zeewolde en de geprojecteerde aanvliegroute luchthaven Lelystad –, vrijwel onmogelijk wordt gemaakt. De aanleg is in strijd met de door de overheid beoogde woningbouwontwikkeling in Oosterwold, en door aanleg worden bedrijven economisch benadeeld.	aanleg van de nieuwe 380kV-verbinding echter noodzakelijk. In het MER en de IEA worden de effecten van de onderzoeksalternatieven op tal van aspecten in beeld gebracht. Op basis daarvan wordt er een keuze gemaakt voor een voorkeursalternatief. Aan de regionale overheden is gevraagd de ministers hierover te adviseren.
1156	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	1156_01	Indiener stelt dat lichtvervuiling moet worden meegenomen bij het beoordelen van milieu effecten en leefbaarheid. Uitgesloten moet worden dat net als bij de windmolens op iedere paal 10 lampjes worden aangebracht met als gevolg verstoring van het nachtleven van fauna en verstoring van het nachtbild van inwoners.	Op de nieuwe hoogspanningsmasten op land worden in beginsel geen lampen geplaatst; enkel bij masten op het water is verlichting rondom de ankers/fundatie noodzakelijk. Nader onderzoek naar lichtvervuiling is niet noodzakelijk.
		1156_02	Indiener geeft aan dat op 25 maart 2021 de Gemeenteraad Almere het Toekomstperspectief en het ontwikkelplan goedkeurde voor het “Bos van de toekomst”. Verschillende scenario’s doorkruizen precies het gebied waar de gemeente het geleden verlies aan natuur wil compenseren en de natuur in bescherming wil nemen met ‘Het Stadsbos van de Toekomst’ en	In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van huidige gebruiksfuncties en toekomstplannen met bijbehorende (concurrerende) ruimteclaims. Het is in het zoekgebied niet mogelijk alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies, waarden en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken daarom aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies. De effecten hierop worden voor een breed scala aan aspecten in beeld gebracht in het MER en IEA, zoals de effecten op recreatie,

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			de 'Eemvallei'. Een toekomstig tracé mag de samenhang in de natuurstructuur in Almeerderhout niet aantasten.	houtopstanden, natuur, landschap. Via die weg worden de effecten op dit bos in beeld gebracht.
1157	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 8.
	Individueel antwoord	1157_01	Indiener wijst op de zienswijze van de gemeente Almere dat een 2 ^e verbinding op bestaand stedelijk gebied van de gemeente volstrekt uitgesloten is. Indiener verzoekt de wijk Almere Oosterwold, vanwege de feitelijke inrichting als woonwijk met een hoge concentratie woningen, uit te sluiten voor een alternatief voor een verbinding en buiten een onderzoekstracé te laten in het definitieve NRD.	We hebben ervoor gekozen om in het MER elk redelijkerwijs te verkennen alternatief te onderzoeken. Een van deze redelijkerwijs te verkennen alternatieven is een onderzoeksalternatief dat globaal de Vogelweg volgt. Op basis van het MER en de IEA wordt een keuze gemaakt voor een voorkeursalternatief.
1158	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2 en 12.
	Individueel antwoord	1158_01	Indiener vraagt bevestiging van zijn aanname dat BOSS-Overgooi en omliggend woongebied wordt meegenomen als uitsluiting voor de te maken keuzes. Vraagt aanvulling kaartmateriaal in concept-NRD obv kaarten uit bijgevoegde bijlagen. Vraagt bevestiging van de aanname dat als BOSS-Overgooi wordt aangemerkt als bestaand stedelijk gebied dat aanleg door stedelijk gebied is uitgesloten.	Het betreffende gebied is bekend als toekomstige woningbouwlocatie waarvan de plannen zijn vastgesteld. Dit is ook aangegeven op de kaart met toekomstige woningbouwplannen (afbeelding 4.1 in de NRD). Dit wordt als autonome ontwikkeling in het plan-MER meegenomen omdat het gaat om een vastgesteld plan. Ook de functies en waarden van het naastgelegen Cirkelbos zoals door de indiener genoemd, zijn bekend. De effecten daarop worden in het plan-MER in beeld gebracht.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
1159	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 7 en 11.
	Individueel antwoord	1159_01	Vraagt om rekening te houden bij het beoordelen van het groene tracé langs de N706 met bestaande en toekomstige woningen en activiteiten.	De milieueffecten van het groene alternatief worden in het plan-MER in beeld gebracht. Onderdeel daarvan is ook het effect op bestaande en toekomstige woningen en andere functies in het gebied.
1160	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 7 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1161	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1162	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 2, 4, 5 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1164	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 4 en 9.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1165	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1166	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 3, 5, 6, 7 en 11.
	Individueel antwoord	1166_01	Indiener uit zorgen over de nadelige gevolgen voor leefklimaat door windgesuis.	In het MER wordt het effect van windgesuis of het 'fluiten van de wind' door hoogspanningsverbindingen niet nader onderzocht. Verwezen wordt naar het antwoord op de

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				thematische beantwoording nummer 6: 'zienswijzen over geluideffecten'.
		1166_02	Indiener doet een voorstel voor 2 aanvullende alternatieven.	De voorgestelde alternatieven zijn combinaties van reeds in beeld zijnde alternatieven die worden onderzocht. Het is inderdaad mogelijk om verschillende delen van alternatieven met elkaar te combineren tot een voorkeursalternatief. Het voorstel van indiener leidt daarom niet tot een aanpassing van de onderzoeksalternatieven.
1167	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1168	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 6.
	Individueel antwoord	1168_01	Indiener vraagt aandacht voor de volgende onderwerpen: cultuurhistorie, bodemdaling, archeologie, ecologie, niet te dicht bij bebouwing ivm geluid.	De thema's cultuurhistorie, archeologie, bodem, ecologie en geluid zijn onderdeel van het beoordelingskader voor het MER. De onderzoeksalternatieven worden beoordeeld op het effect op deze milieuthema's.
		1168_02	Indiener geeft aan dat in Almere Oosterwold een tracé gereserveerd is voor een toekomstige openbaar vervoer verbinding tussen Almere en Utrecht (Stichtse lijn). Het groene tracé doorkruist deze.	Het klopt dat er in Oosterwold een strook land is gereserveerd voor een toekomstige openbaar vervoerverbinding tussen Almere en Utrecht. Echter, besluitvorming hierover vindt pas plaats na 2030. Hiermee is dit geen vastgesteld plan. Omdat dit plan nog onvoldoende concreet is, is dit niet opgenomen als harde belemmering voor de realisatie van een nieuwe 380kV-hoogspanningsverbinding. Om die reden is dit ook niet opgenomen in kaartbeeld dat in de Notitie Onderzoeksalternatieven (NOA) of Notitie Reikwijdte en Detailniveau (NRD) is opgenomen.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
1169	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5, 6, 10 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1172	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1173	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1174	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1175	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1176	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 5.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1177	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1178	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 7.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1179	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 5 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1180	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 7.
	Individueel antwoord	1180_01	Indiener is van mening dat het oranje alternatief geen optie is en noemt het ongewenst en onbespreekbaar, omdat het grote inbreuk zal geven op de ruimtelijke- en levenskwaliteit van het dorp Zeewolde en omgeving, zowel op het land als door het water. Daarnaast is zij van mening dat er betere alternatieven mogelijk en voorhanden zijn.	Mede op basis van uw inbreng is in het tweede concept van de NRD een nieuw te onderzoeken tracé toegevoegd, dat recht doet aan uw bezwaren. Bij dit tracé is het volgen van de kust losgelaten en is ervoor gekozen het tracé te bundelen met de N305. Omdat we ervoor gekozen hebben om op dit moment nog geen onderzoekstracés te laten afvallen (maar dit onderbouwd te doen op basis van de informatie die MER en IEA opleveren) is het oorspronkelijke oranje alternatief daarnaast ook als een te onderzoeken tracé in beeld gebleven. Dit tracé is gebaseerd op het principe 'langs de oostkust van Flevoland' en dus mede vanuit het ruimtelijk kwaliteitskader tot stand gekomen. In MER en IEA worden de effecten van dit tracé onderzocht.
		1180_02	Indiener is van mening dat er geen 380kV route door de bebouwde omgeving van Zeewolde mag gaan.	In het zoekgebied voor de nieuwe hoogspanningsverbinding is er sprake van huidige gebruiksfuncties en toekomstplannen met bijbehorende (concurrerende) ruimteclaims. Het is in het zoekgebied niet mogelijk alternatieven te ontwikkelen die alle bestaande functies, waarden en toekomstige ontwikkelingen omzeilen. Alle mogelijke alternatieven raken daarom aan bestaande en/of toekomstige waarden en functies.

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				Om goede en objectieve input te leveren aan de besluitvorming is het belangrijk om alle 'hoeken van het speelveld' mee te nemen in de onderzoeken. Daarom worden in deze fase alleen harde belemmeringen uitgesloten in de alternatievenontwikkeling. Een voorbeeld is dat de nieuwe verbinding niet dwars door een woonwijk kan lopen of dwars over Lelystad Airport. Dat zijn harde uitsluitingen. Hoewel het ook niet gewenst is de verbinding te realiseren in gebieden waar gemeenten toekomstplannen hebben of om bijvoorbeeld natuurgebieden te kruisen, worden dit soort gebieden niet op voorhand uitgesloten van de alternatievenontwikkeling. Daar waar geen sprake is van harde (wettelijke) kaders of vaststaande plannen is het uiteindelijk aan de bevoegde ministers om op basis van een integrale belangenafweging te besluiten waar het voornemen prioriteit krijgt over andere belangen.
		1180_03	Indiener verzoekt het college van de gemeente Zeewolde om over de andere onderzoeksalternatieven, anders dan het oranje onderzoeksalternatief, open de dialoog aan te gaan.	In aanvulling op de formele procedures hechten het ministerie van EZK en TenneT veel waarde aan de dialoog met de omgeving, omdat er veel verschillende belangen spelen en het vinden van een tracé voor de nieuwe 380kV hoogspanningsverbinding een uitdaging is
1181	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1182	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 4, 5, 7 en 11.
	Individueel antwoord	1182_01	Indiener verzoekt om rekening te houden met bestaande en toekomstige woningbouwplannen in Almere.	De plannen voor woningbouw in Almere zijn bekend en zijn ook op de kaart weergegeven op afbeelding 4.1 in de NRD, die de locaties voor ontwikkeling van woningbouw en/of

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				bedrijventerreinen weergeeft. In de Notitie onderzoeksalternatieven is uitgelegd hoe bij de ontwikkeling van de onderzoeksalternatieven omgegaan is met bestaande woongebieden en met toekomstige ontwikkelingen.
		1182_02	Indiener verzoekt om geen gebruik te maken van bovengrondse verbinding langs de N706.	Het uitgangspunt is een bovengrondse verbinding. Als dat op gedeeltes van het tracé niet haalbaar blijkt, kan als mitigerende maatregel onderzocht worden of ondergronds een oplossing kan zijn. Dat onderzoek vindt dan in de project-MER fase plaats. Het moet dan eerst worden aangetoond dat dit technisch ook maakbaar is op die locatie. Zie hiervoor ook de thematische beantwoording nummer 4. Als er op bepaalde locaties uiteindelijk een gedeelte ondergronds wordt onderzocht, zal ook gekeken worden naar het effect hiervan op de kwaliteit van het grondwater.
		1182_03	Indiener vraagt om de toepassing van wintrackmasten in het gebied buiten de bebouwde kom.	Als reden voor de toepassing van wintrackmasten wordt door indiener gesteld dat deze een lagere magneetveldsterkte zou hebben. In het verleden had de wintrackmast een smallere magneetveldzone dan de vakwerkmast, vanwege de ophanging van de geleiders. In de NRD is in paragraaf 3.3, pagina 25 beschreven dat in de afgelopen jaren ontwikkelingen ervoor gezorgd hebben dat ook de vakwerkmast een smallere magneetveldzone heeft. Daarmee is er geen onderscheid meer tussen een wintrackmast en een vakwerkmast op dit onderdeel en is het effect op magneetvelden geen reden meer om vóór de wintrackmast te kiezen. Het uitgangspunt is dat gebruik wordt gemaakt van vakwerkmasten. Vakwerkmasten zijn namelijk gemakkelijker in beheer en onderhoud. Daarnaast zijn de kosten tijdens de bouw en beheer en onderhoud

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
				lager dan bij een wintrackmast. In de volgende fase van de ruimtelijke verkenning (waarin ook het plan-MER wordt opgesteld) wordt de keuze van het masttype verder onderbouwd en afgewogen in de IEA, vanuit het oogpunt van technische functionaliteit, beheer en onderhoud, milieu- en omgevingseffecten, landschappelijke inpassing en kosten. Wintrackmasten zijn alleen nog mogelijk als er zwaarwegende redenen zijn. Deze zwaarwegende redenen worden in het zoekgebied tussen Diemen en Ens niet voorzien.
1183	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1 en 7.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing
1184	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 6, 8 en 11.
	Individueel antwoord	1184_01	Indiener is van mening dat het groene tracé geen reëel haalbare optie is omdat deze door woonwijken heen loopt en verzoekt om het groene alternatief te laten vervallen.	Het uitgangspunt bij de ontwikkeling van alternatieven was dat de grote concentraties van woningen die er al staan of waarvan zeker is dat deze gerealiseerd worden (vastgestelde plannen) niet doorkruist worden. Bij de onderzoeken in het plan-MER en in de integrale effectanalyse worden ook de toekomstplannen betrokken en wordt de impact daarop bepaald. Het groene onderzoeksalternatief zoals voorgesteld in de NRD, is gebundeld met de N706, om te voorkomen dat een nieuwe doorsnijding van (toekomstige) woongebieden veroorzaakt wordt.
		1184_02	Indiener uit zorgen over mogelijke gezondheidsrisico's, kwetsbaarheid flora en fauna, het doorkruisen van schaars	In de zienswijze is ingegaan op gezondheidsrisico's van hoogspanningstracés. Zoals in de NRD is beschreven, is door het Rijk een voorzorgsbeleid opgesteld en TenneT hanteert

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			bosgebied in Almere, aantasting landschap, lichtvervuiling en geluidsoverlast.	dit voorzorgsbeleid ten aanzien van de effecten van magneetvelden. In het MER wordt per alternatief beoordeeld of er gevoelige bestemmingen (zoals scholen, woningen, kinderdagverblijven) binnen de magneetveldzone liggen. De effecten op natuur (flora en fauna) en de geluideffecten maken onderdeel uit van het beoordelingskader en komen terug in het MER. Op de nieuwe hoogspanningsmasten op land worden in beginsel geen lampen geplaatst; enkel bij masten op het water is verlichting rondom de ankers/fundatie noodzakelijk. Nader onderzoek naar lichtvervuiling is niet noodzakelijk.
1185	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 4, 5, 8, 9 en 11.
	Individueel antwoord	1185_01	Indiener vraagt aandacht voor de woningbouwontwikkeling ten noorden van de A27 ter hoogte van Oosterwold, Nobelhorst en Vogelhorst en voor eventuele gezondheidsrisico's.	De plannen voor woningbouw op deze locaties zijn bekend en zijn ook op de kaart weergegeven op afbeelding 4.1 in de NRD, die de locaties voor ontwikkeling van woningbouw en/of bedrijventerreinen weergeeft. In de Notitie onderzoeksalternatieven is uitgelegd hoe bij de ontwikkeling van de onderzoeksalternatieven omgegaan is met bestaande woongebieden en met toekomstige ontwikkelingen. In het MER worden de gezondheidseffecten van de alternatieven onderzocht. Gekeken wordt naar de effecten van geluid, luchtkwaliteit, magneetvelden en overkoepelend de milieugezondheidskwaliteit.
		1185_02	Indiener benoemt het belang om als uitgangspunt te kiezen dat aangesloten moet worden bij bestaande infrastructuur op het gebied van hoogspanningsverbindingen. Zo vraagt	De (on)mogelijkheden voor combineren met 380kV en 150kV verbindingen is uitgelegd bij de thematische beantwoording. Het is niet mogelijk om de nieuwe verbinding in de masten van de bestaande 380kV-

Nr.	Type antwoord	Zienswijze punt	Samenvatting zienswijzepunt	Antwoord op zienswijzepunt
			indiener waarom niet meer gecombineerd wordt met de bestaande 380kV en 150kV verbindingen (boven of ondergronds).	verbinding van Diemen naar Ens te realiseren. Het moet een afzonderlijke verbinding worden. Uitgangspunt vanuit de Nationale Omgevingsvisie is dat gebundeld wordt met andere infrastructuur waar dit kan en zinvol is. In de Notitie Onderzoeksalternatieven is toegelicht dat op basis van dit uitgangspunt zoveel mogelijk is aangesloten bij andere infrastructuur in het gebied, bijvoorbeeld (snel)wegen of andere hoogspanningsverbindingen.
		1185_03	Indiener vraagt om weging van de combinatie van verstoringen door snelwegen, windturbines, vliegverkeer en dit tracé.	U vraagt aandacht voor verschillende soorten van verstoring die elkaar kunnen versterken. Dit onderdeel komt terug in zowel het MER (thema gezondheid en leefomgeving, thema landschap) als in de Integrale Effect Analyse (onderdeel Omgeving en onderdeel Ruimtelijke Kwaliteit).
		1185_04	Toetsingskader uitbreiden met culturele aspecten (Groene Kathedraal/museumbos), biodiversiteit.	Effecten op aanwezige cultuurhistorische waarden maakt onderdeel uit van het beoordelingskader en daar worden de alternatieven op beoordeeld. Ook biodiversiteit maakt onderdeel uit van het beoordelingskader (binnen het thema natuur).
		1185_05	Indiener vraagt om onderbouwing waarom de hoogspanningslijn in de omgeving past.	Dit maakt onderdeel uit van het MER. Er wordt beoordeeld hoe elk alternatief in het landschap past. Daarnaast wordt ook in de Integrale effectanalyse beoordeeld in hoeverre de alternatieven passen bij de ruimtelijke kwaliteit van het gebied en waar nog mogelijkheden zijn om dit te verbeteren.
1206	Thema antwoord	-	-	Het antwoord op uw zienswijzepunt(en) is te vinden onder thema 1, 2, 7 en 11.
	Individueel antwoord	-	-	Niet van toepassing

